

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

4-hasábos petit sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 16 fillér.

Nyilttér sora 40 fillér

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 367.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1904.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Kedd, május 10.

Mai számunk főbb közleményei:

Vesérelkek: Jókait eltemették.
Az Aesev. jubilirás ülése.
A tornaünnep előkészületei.
Ormos Péter temetése.
Alexejev hazajön.
Jókai Mór temetése.
A földművelési miniszter Aradmegyében.
Thurneysen főhadnagy halála.
Közműves-sztrájk Aradon.
A polgármester kitüntetése.
Titokszó üngyilkosság.
A margitszigeti rablóátadás.
Tárca: Jókai Mór szobra. Irta: Geich.
Csarnok: Macskák. Irta: Jerome K. Jerome.

Jókait eltemették.

Arad, május 9.

Mot már a földben nyugszik. Pihenni tért hatvan esztendő, lobogó munkásság után. Utolsó útjára elkísérte a nemzet. Elvitte, elküldte sirja fölé legszebb virágait. Elsíratták a nemzet fájdalmát tolmácsoló, panaszos gyászbeszéddel. Elsíratta a kormány képviselője. Elmondotta a tudomány és irodalom gyászát a másik, a színpad mélyeséges veszteségét a harmadik. A sirnál pedig fogadalmat tett a magyar írók egy szónoka. Hűséget esküdött Jókai ideáljainak: a haza és becsület ideáljainak. Könnyel pecsételték meg, zokogás erősítette ezt a szent, nagy esküt.

Eltemették. A magyar geniusz könyezve áll sirja előtt. Érezzük, hogy a ráhengerített kövek örökké ott fognak maradni. De a hulló könnyek fájdalmát és keserűségét enyhíti az a tudat, hogy mindaz a szép, igaz és nemes, ami e nagy lelket

gazdagította és ékesítette, ami azt a magyar fajnak becsessé és magasztaltta, az emberiségnek tiszteltté és irigyeltté tette, írásaiban megörökítve közkinccsé váltak, mint bűbajos alkotásai a magyar szívek és elmének; mint faragott kövek, melyekből csodálatos munkabírással fényes pantheont épített a magyar műveltségnek; mint a kagyló méhében született igaz gyöngyök, melyeknek szépsége az egész világ bámulatát fölkelti és melyek hivatva vannak, hogy a magyar faj homlokát soha nem hanyatló fényvel és dicsőséggel díszítsék.

Kinek van több oka siratni? Egyforma a gyász mindenki szívében, valahányan e nemzetben vannak. Vér volt a vérünkben, szív volt a szívünkben. Amit nagyot, szépet az ő magyar földnek őseréje termelt egy ezer év óta, mind megvolt ő benne. Tüze, melegsége a ragyogó napnak, mely a magyar rónán délibábot ébreszt, aranykalászt érlel, nevel a hegy alján méztűzű gerezdet, biborszínre festi gyümölcsit a gesztenek: az a tűz lobogott az ő szívében is. Az tudott gyujtani forró hevülésre az ő betűiben, az tudott érlelni gyümölcsöző eszmét, az tudott hinteni aranyos világot felleges egünkre, az hasadt először piros reménységkép sötét éjszakánkra. Nem hullócsillag, üstökös volt ő, amely felragyog, mint aranyvilág az égen és hamar eltűnik kilobbanó fénye, hagyván maga után kietlen sötétet. Állócsillaga volt ő a magyar égnek, elloboghatatlan, elenyészhetetlen, amelynek világa erősödött egyre s ott lobog örökkön-örök csodaképpen. Élete bol-

dog volt: szeretett, szerettek; halála is boldog, csendességes, békés, — mi vagyunk csak árvák.

Árvák, egyedül valók. Pedig úgy hagyott el bennünket, mint a szülő, a ki örökséget biztosít gyermekének s úgy hunyja le szemét. Szébb és dicsőbb örökséget egy király se hagyhat nemzetének, mint amilyen Jókai Mór után maradt. S már csak azért is értékesebb, drágább hagyomány mindennél, mert elpredálni, elkölteni, elkótya-vetyélni nem lehet. Országgrészek, amelyeket fegyver hódított meg, elveszhetnek. Intézmények, amelyeket nagy politikusok alkotnak, elavulnak. Vagyonok, amelyekkel az ország gazdagabbá válik, elkallódnak. De a nagy írók művei örök kincsei a nemzetnek. S túlélnék mindent, — még magát a nemzetet is.

Ha életében eléggé nem tudtuk megbecsülni: most kétszeresen érezzük az elvesztését, most, a mikor vége van a gyász-pompának, eltűntek a vigasztaló szók huliámai. Besorozzuk nemzeti nagyságaink közé, a hol helyét már életében elfoglalta. Az ő sirja zarándoklás helye lesz, mint azoké, a kik a megpróbáltatás napjaiban és éveiben életüket és vérüket áldozták nemzeti eszményeinkért, a kik ébren voltak, a mikor szabadságunk ideáljai tetekre szólították a korszak férfait.

Emléke a múlt és a jövő között örök kapcsolatot jelent. Lankadó erők újra fölébrednek, tespedő korszakok friss erőből buzognak föl a Jókai név kultuszával.

Jókai Mór szobra.

Irta: Geich.

Mé: nem is hült ki a holttest, jön a szobrász-mesterember és megörökíti a hulla arcot. Az arcot a halál megnyujtotta, nagy barázdákat szántott bele és a merev, kemény gipsz még furcsábbá, torzabbá teszi a lárvát. A mesterembernek a munkája nagyon hasonlatos a sirásókéhoz, a halottmosókéhoz: nem irigylen-dő egy cseppet sem. Ez a szomorú munkával készült lárvá pedig egy kis adat lesz a szobrohoz, az ércmomentumhoz, melyet már is formál, épít a képzőlet. Nagyra, szépre, utólérhetetlenre építi.

De hát a fantázia nem szabad szárnyalással építette-e minden halhatatlanunk emlékét? Azokét is, a kiknek zsenijéhez méltatlan, csuf bronce és kőtömegek hirdetik pusztá külső formájukat, a nélkül, hogy megihletni tudna valakit is a kiáradó lélek. Persze, hogy nem tud, mert nincs. — Lelketlen szobrok tömege az nagyrészt, a mit mi magyarok magunkévá vallunk. Faragott frázisok nyugózik le a fantáziánkat, a mikor félelmes magasságba szeretne emelkedni, szeretné felvinni magával Jókai emlékoszlopát. Tekintsen felé minden magyar, az egész világ.

Poétánk, a ki nagyságban Jókaihoz hasonló, volt már; Petőfi is, Arany is. Mind a ket-tőnek ércszobra áll a fővárosban. A forradalom költőjét valami lehetetlen, sulyos csizmás legátus ábrázolja. A legrosszabb ripacsok vágják magukat olykor hasonló pózba, de még ez a hamis póz is meg van fagyva, minden mozgás, vagy épen lendület nélkül való. Arany János szobráról beszélni már kényesebb dolog. Él még ugyanis a szobrász, a ki derék cseh serfőzőnek formálta meg a szelid poétát, a szalon-tai jegyzőt. A művész, mondom, még él és ő-tesse az isten száz esztendeig — de Jókai szobrahoz ne kezdjen hozzá.

Sok embernek, számos, egyébként derék jó művésznek szeretnők ezt a negatív tanácsot adni. A mely után még mindig fennmarad a nagy kérdés: hát ki? Hagyjuk ezt egyelőre felelet nélkül. Nehéz volna választ adni rá, vakmerőség is volna, ha csak valaki nem ismerne töviről hegyre minden apró, nagy magyar szoborművet és szobrászt. Hogy magyar embernek kell lennie, ahhoz talán szó sem fér. A művészetben felesleges minden sovizmus. A mikor személyek és események nem kötök, hajlandó az ember teljesen kozmopolitának kikiáltani minden fajta művészetet. Jön azonban ilyen gyász, ilyen megdicsőülés és kitűnik, hogy Jókai Mór szobrát, Kossuth Lajos szobrát idegen nem csi-

nálhatja meg. Lehet, hogy egészen jól s ikerül-ne az emlék valami franciának, vagy belgának. De nekünk azért idegen maradna. Mint a mikor más ruháját kénytelen viselni az ember. Kénytelen ez, ha még olyan kifogástalanul áll is.

Marad hát a mi szük kis körünk. Művészek, a kik részben maguk alkották a város ormóttan kolosszusait, részben tanítványai a kolosszusok mestereinek. Lobogó lánggal égő zseninek kell lenni, hogy valaki kiszabaduljon a korrekt iparos elmék nyomása alul. Jókai szobrának alkotója méltóképen csak valami faragó-Munkácsy lehetne. Ilyen Munkácsyt bizony nem ismerünk.

Bizzunk hát pusztán a szerencsében és várjuk, nem vet-e fel a jó sors valami tűzben izzó lelket. Szobrászt, a ki sokat érez és sokat tud. A ki származásra, érzésre, szívre magyar. Az esze pedig európai módon pallérozott. A fantáziája szertelen, féktelen és szívárványszínekben tündöklő. Akkor ez az ember a régi szigorú világ mintájára vezekeljen sokáig. Ne kösse semmiféle pályázat, semmiféle határidő. Ne dolgozzék megrendelésre. Ha hosszu munka után kipattan a fejből az idea, csinálja meg. Az ország pedig ünnepelje őt, mint a király, a költőkirály feltámasztóját és öntse ércebe a halhatatlanság szobrát.

Milyen jó volna tudni, hol él elrejtve, is

Most, a mikor eltemettük: most érezzük legjobban a hallhatatlanságát. A mikor már nincs: akkor érezzük legjobban, hogy mégis örökké a miénk marad.

(*)

A képviselőház ülése. Fővárosi tudósítónk írja: A képviselőház mai ülésén a két alelnököt, jegyzőket és a háznapot választották meg és az osztályokat sorsolták ki. Nagyobb számban csak a kormánypártiak voltak jelen. Az ülést Perczel Dezső elnök vezette. Az ülés megnyitása után és a szokásos szünet megtartása után, a két alelnökre ejtették meg a névszerint való szavazást. A szavazás eredménye ez volt:

Jakabffy Imre	188
Feilitzsch Arthur br.	127
Barabás Béla	11
Rakowszky István	1

szavazatot kapott.

Elnök kihirdette, hogy eszerint Jakabffy Imrét és Feilitzsch Arthur bárót választotta meg a Ház alelnökké. A jegyzők és a háznap választására tértek át. Jegyzökké megválasztották: Dedovits György, Hertelendy László, Szóts Pál, Eszterházy Kálmán, Daróczy Aladár, Rákosi Viktor, Sturmman György, Kovács Pál, Nyerge László. Háznapot ismét Csávossy Béla lett. Majd az osztályokba való sorsolást ejtették meg. Ebből az alkalomból már az új jegyzők működtek. A bal oldalon: Kovács Pál néppárti, Rákosi Viktor és Sturmman György függetlenségi. A napirend ezzel ki volt merítve. Végül az elnök bejelentette, hogy Lázár György szegedi képviselő lemondott mandátumáról, majd bemutatja a miniszterelnöknek átiratát, a királyi kéziratáról, melyekkel a közös ügyes bizottságokat e hónap 14-ikére ide Budapestre egybehívja.

Az Acsev. jubiláris ülése.

(A 101-ik igazgatósági tanácskozás.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, május 9.

Az arad-csanádi egyesült vasutak igazgatósága Bohus Zsigmond br. v. b. t. t. elnöke alatt tegnap tartotta százegyedik igazgatósági ülését. A nevezetes ülés véletlenül éppen arra az időre esik, amikor az Acsevet, városunk és a közeli vármegyék eme nagyjelentőségű gazdasági tényezőjét rosszindulatu oldaltámadásokkal

meretlenül ez az ember. Fiatal é, öreg-é? Tudja-e, hogy képtelen, nyomasztó, rémületet a felad. Egyszerűen istennek kell lenni. A hogy mondtuk: feltámasztani a halott Jókait. A mellett pedig mégis úgy volna jó, ha évtizedeken keresztül folyton mellette lett volna a szobrász, lesvén, a mit nem fog megállapítani sem halotti maszkról, sem ezer fogtoráfiáról: hol csillan meg az egyetlen, az egészre jellemző szikra. A szemében, a bánatos mosolyában, finom, öreg keze mozdulataiban. Fiatal korában teljes férfi szépség. Elete végén csupa megható finomság, jellemző részletek sokasága.

Mindezek után pedig meglehetősen kishitűséggel kezdünk hozzá, hogy megépítsük a Jókai emléket. Összehordjuk a kicseinket, buzgón, önfeláldozóan, hogy legalább aranyban ne legyen hiány. Bár tudjuk már, hogy a pénz, akarmilyen temérdek, a művész dolgok értékét sehogy sem biztosítja.

Nem tudunk semmi biztosat Jókai szobráról, nem adunk hozzá, csak mérhetetlen szeretetet. Magyar ügyefogyottságunkat bár megsegítené valami szent véletlen, ujkori csoda. Es járnának, zárandokolnának a sugárzó, lélekkel teli emlékekhez, a hogy lelkünk zárandokol a hallhatatlan mesemondo ragyogó iráihoz.

merészeli illetni Arad leginproduktivebb, legelmaradottak vállalata: a lóvasut társaság.

Az arad-csanádi egyesült vasutak vezetősége minden időben tudatában volt annak, hogy alapítói egy nagy nemzeti és kulturális missziót jelöltek ki a vasut számára, s hogy közgazdasági rendeltetése nem oda kulminál, miszerint az öt vármegyét, melyre vonaljai kiterjednek, nyereszkedő célokra üzleti területnek tekintse: hanem oda irányul, hogy a vonalmenti vidékek föllendülésének önzetlen támogatója legyen, egy minden ízében — magyar vasut.

Az igazsághoz hiven mondja elnöki megnyitójában Bohus Zsigmond báró, hogy az Acsev. sohasem csinál dividendá-politikát. És talán fáj ezidőszerint az aradi lóvasutnak és befolyásos protektorának Mándy Lajos ny. min. tanácsos urnak, hogy az Acsev. megakadályozza Arad város érdekeinek üzérkedésekre való kiaknázását: de ha majdan lemondanak a lóvasuték mosolyt fakasztó terveikről, akkor bizonyára ők maguk is el fogják ismerni, hogy Arad gazdasági jólétének szolgálatában az Acsevet nemileg mégis csak nagyobb érdeme van, mint Mándy urnak és az ő védenecseinek.

Az ülést Bohus Zsigmond báró a következő beszéddel nyitotta meg:

Igen tisztelt uraim! Van szerencsém a mai igazgatósági ülést azon ünnepélyes kijelentéssel üdvözölni, hogy ezzei nyitom meg az igazgatósági ülések sorozatának második századát. Ezen mai ülés a 101-ik és ezzel lépünk az igazgatósági ülések második századának küszöbére!

Midőn mintegy 23 év előtt ezen egyesült vasut k elsejét: az Arad Körösvölgyi vasutat alapítottuk, ideális nem eü célok lebegtek szemünk előtt. Csak gyenge gyakorlati és anyagi eszközök állottak rendelkezésünkre, és ha megvalósíthattuk azon nagy és felelő eszméket, melyeket vasutaink nemzeti és közgazdasági értelemben képviselnek, úgy ezt annak a lelkesedésnek, hű kitartásnak és becsületes munkának köszönhetjük, a melyet annyi következetességgel, mint kitartással kifejtettünk.

Vállalatunk iránya és elvei keletkezésének első percétől fogva nem változtak; hagyományai a mai napig ugyanazok maradtak. Munkásságunk jutalmán nem efemer elismerést kerestünk, nem az volt irányadó, hogy megdicsérjenek, hanem mindig csak azt mérlegeltük, hogy helyes irányban, lelkiismeretesen dolgozzunk. Sohasem csináltunk dividendá-politikát, nem azt néztük, hogy mi hajt hasznót, hanem önzetlenül azon voltunk, hogy vasutunkat, mint közlekedési vállalatot városaink és vidékeink felvirágozására egy emi-rens közgazdasági tényezővé tegyük. És ez hála Istennek sikerült is!

Ezen az uton fogunk haladni tisztelt Uraim ezentul is! A mi ösvényünket a jövőben is a tett tapasztalatok által igazolt elvek és hagyományok fogják bevilágítani. Nemzeti érzésünk által ihletett munka és takarékoság legyen elvünk ezentul is, mert Isten csak annak segít, a ki magán segít!

Ezután a napirendre tértek át.

Az igazgatóság évi jelentésében részletesen foglalkozik a motorközlekedés kérdésével és azon intézkedésekkel, melyek mellett már a legközelebbi jövőben a személyközlekedést teljesen, vagy legalább is nagyrészt a motorra fogja átterelni. Az igazgatóság terve szerint minden circa 50 kilométer vonalon önálló motormenetek lesznek irányonként napi 3—6 menettel és ezenkívül Arad—Szeged és Arad—Brád közt az átmeneti, távolsági forgalomban 1—1, esetleg 2—2 gyorsmotor 60 km. sebességgel, úgy, hogy Szegedre 2¹/₂, Brádra 3¹/₂ óra alatt lehet eljutni.

A motor-közlekedésre már van a társaságnak 5 motora és 5 mellékkocsija, kell még egyelőre is 12 motor, 5 mellékkocsi és 4—6 gyorsmotor.

Tárgyaltattott a mérleg és üzleti számla, amelyek szerint 1903. évre a részvények mind, tehát a törzsrészvények is 6% osztalékot kapnak.

A motorok és teherkocsik beszerzése, fűtőház, műhely és egyéb építések miatt 5 millió koronával a részvénytőkét felemelni kéri s ez összegért törzsrészvények fognak kibocsátatni oly mérvben, mint amely mérvben a kiadások felmerülnek.

Erdekekkel foglalkozott az igazgatóság a felső Körösvölgyben, Brád—Körösbánya vidéke köszénbányászatával is, és felhatalmazást kapott a köszénbányászatnak megindítására, illetve a bányászati jog tulajdonosainak ez irányban leendő támogatására.

Jóváhagyólag tudomásul vette az igazgatóság azon terveket, hogy a szegedi és brádi vonalnak Arad állomás felett az államvasutak át-hidalásával összeköttessenek, továbbá a libásdülön a temető mellett, Kossuth, Batthányi utcákon a Széchényi-utca végéig közúti, vagy helyi érdekű vasutakat építsen a társaság, s így lehetővé tegye összes vonalairól az utasok behozatalát a városba. Együttal helyeslőleg tudomásul vette a városhoz benyújtott azon ajánlatot, hogy a közúti vasutat kiépítve, az 15 év alatt a város tulajdonába megy át.

A tornaünnep előkészületei.

(A vendégek fogadása. — Táncmulatság a városligetben.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 9.

Az aradi tornaünnepre érkező vendégek elszállásolására vonatkozólag Urbán Iván főispán, a tornaegyesület elnöke és Kovács Vince, a fogadó és elszállásoló bizottság elnöke a következő felhívást intézi a közönséghez:

Május hó 21-én, 22-én és 23-án Aradon fog a VII. szövetségi országos tornaünnepély megtartatni. Ezen országos jellegű nagy ünnepélyen a hazai torna és más sportegyesületek legtöbbjei részt vesznek. A mai napig 800 vendég jelentkezett. A körünkbe jövő tornászok és érdeklődők nemcsak az aradi tornaegyesületnek, mint rendező egyesületnek, hanem Aradvárosának, annak polgárainak vendégei is. Mindannyiunknak rajta kell lennünk, hogy a messze távolból városunkba jövő honfitársainkat a magyar vendégszeretethez, a vértanuk városa hírének megfelelőleg méltóan fogadjuk és elszállásoljuk.

Az elszállásolás, nehéz feladatát csakis városunk nemesenérző közönségének segítségével oldhatjuk meg. Azért tisztelettel és bizalommal fordulunk Arad intelligens polgárainhoz és kérjük:

Kegyeskedjenek egy-egy vendéget otthonukba befogadni; egy-egy városunkba érkező tornászok szállást adni.

Hisszük, tudjuk, hogy kérő szavunkat Arad polgársága szíves lesz meghallgatni és támogat bennünket nehéz kötelességünk teljesítésében.

Akik kegyesek lesznek egy-egy vendégnek lakást adni, szíveskedjenek ezen elhatározásukat Kovács Vincével, (polgári fiúiskola) egy levelező-lapon közölni. Pénzadmányokat is köszönettel elfogadunk.

A tornaünnep programjának színes, vidám kiegészítője lesz az a táncvigalom, melyet az ország tornászai pünkösd vasárnapján ünnepélyük alkalmából a ligetben rendezni fognak.

Ez lesz az első, kitűnőnek ígérkező nyári mulatság, melyet május 22-én az ország minden részéből ideseregülő tornászok az Aradi Tornaegyesület tagjaival az élen, a városligeti ven-

déglő nagytermében rendezni fognak. A bálát a zászlóanya, a huszonöt koszoruleány és az idegen sportegyesületek zászlóit megkoszorúzó leányok tiszteletére rendezik.

Mivel aznap estéjén a nyári szinkörten vívóakadémia is lesz, mely körülbelül háromnegyed tíz órakor ér véget, a vasárnap délelőtt *Kabdebó János dr.* főorvos elnöklelte alatt tartott vigalmi bizottsági értekezlet elhatározta, hogy intézkedni fog, hogy ebben az időben kellő számú lovasúti kocsi álljon a közönség rendelkezésére. Ezek a kocsik fogják kivinni az akadémián is résztvevő hölgyeket és tornászokat a városligetbe, hol a tánc már esti fél tíz órakor megkezdődik.

A mulatság, dacára annak, hogy széles mederben rendezik, zártkörű lesz és azon csak meghívottak vehetnek részt. A meghívottak e hét folyamán fogja szétküldeni az ecéltől szervezett szűkebb bizottság.

A vigalmi bizottság vasárnapi gyűlésén *Kabdebó János dr.* vezetés alatt *Steinitzer Pál dr.* egyesületi alelnök és ifj. *Nachtnébel Odön* választmányi tag bizattak meg, hogy a tornaegyesület elnökének nejét, *Urbán Ivánné* urasszonyt és özv. *Andrényi Károlyné* urasszonyt, zászlóanyát, küldöttségileg kérjék fel és hívják meg a bál védnökeikül.

A belépő díjat igen mérsékelten állapították meg: Családjegy 6 korona, személyjegy 3 korona.

A bál rendezősége: Elnök: *Kabdebó János dr.* A szűkebb bizottság: *Alt János, Domán Sándor, Herschkovitz Emil, Masztig Emil, Kell Lajos, Sándor Zsiga, Sugár Jenő dr., Tabakovits György dr. és Stanity György.*

Ormos Péter temetése.

(Aradvármegye gyászsa.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 9.

Verőfényes tavaszi napsugaras időben temették el Aradmegye halottját, *Ormos Péter* nyugalmazott alispánt. A terebélyes fákkal szegett udvar, a hol a koporsót a beszentelés előtt fölállították, tömve volt emberekkel. A közönség soraiban igen sok volt az öreg ember: nyugalmazott alakok, akik *Ormos Péterrel* egyidőben szolgálták a vármegyét.

Fél négykor megjelent a temetésen *Urbán Iván* főispán, lekete diszmagyarban. Vele jött *Libits Adolf* udvari tanácsos, *József főherceg* jószágkormányzója. Kivülök ott voltak a közönség soraiban: *Fapp I. János* aradi román püspök, Aradvármegye tisztviselői kara *Dálnoki Nagy Lajos* vezetésével, az arad-csanádi gazdasági takarékpénztár igazgatósága és tisztviselői kara *Heinrich Sándor* vezérigazgató vezetésével, az aradi pénzügyigazgatóság tisztikara, *Bohus Zsigmond* báró v. b. t. t., *Bohus István* báró, *Vásárhelyi Béla* főrendiházi tag, *Csernovics Didor dr.* államjóságigazgató, Aradváros tisztikarának küldöttsége *Kádas Kálmán* főjegyző vezetésével, *Nachtnébel Odön, Purgly János*, továbbá: *Salacs Gyula, Bánhidly Antal* báró, *Vásárhelyi László, Nemess Zsigmond dr.* orsz. képviselők, *Fábián László* nyug. főispán *Szatmáry Gyula* nyug. alispán, *Dániel László* nyug. főpénztárnok, *Bittó Károly* nyug. levéltáros, *Szentes nyug. főszolgabíró, Ottenberg Károly* törvényszéki elnök, *Kristyó János* kereskedelmi és iparkamarai elnök. *Neuman Dániel*, ifj. *Neuman Adolf, Beles János* kir. közjegyző és még számosan.

A gyászszertartást *Csák Cirják* minorita rendfőnök végezte. A szertartás után megindult a hatlovas halottas kocsi és a koszorúvivő fogat. A halottaskocsin volt a legszebb koszorú, *József főhercegné, Gyönyörű Maréchal Nil-ró-*

zsákból és gyöngyvirágokból volt fonva, fehér és vörös selyemszalaggal, ezzel a fölirattal: *Régi jó barátomnak — József főherceg.*

A többi koszorúk fölirata ez volt:

Edes atyámnak — *Jerne, Felejthetetlen nagyapámnak — Fidé, Alice és Lajos, Drága dédanyámnak — unokái: Zsiga, Alice, Sándor és Rezső. Felejthetetlen bátyjának — Péter öccse. Az Arad csanádi gazdasági takarékpénztár — felejthetetlen igazgatósági tagjának AZ Arad-Csanádi gazdasági takarékpénztár tisztviselői kara — kegyelete jeléül *Báró Bohus Zsigmond* — régi barátjának. A jó Péter bácsinak. — *Libits Adolf, Fábián László* — kegyelete jeléül. Nagy tisztelete jeléül — *Bittó Károly, Magyary Ferenc* és családja — tisztelete jeléül. *Szatmáry Gyula* — bánatos kegyelettel. *Hálás kegyelete jeléül — Aradvármegye törvényhatósága és tisztviselői kara. Igaz tisztelete jeléül — báró Bohus István. Tisztelete jeléül. — Kovács Sámuel és neje Sarolta. Kegyelete jeléül — Robitsek-család. Volt szeretett főnökének — Kisjenői járás jegyzői kara. Szeretett és felejtethetetlen alapítójának — A kisjenői erdőhegyi kaszinó. A kisjenői főhercegi uracalmi tisztikar.**

A koporsó után két kivont kardos megyei huszár vitte bíboros párnán az elhunyt rendjeleit, ezután következtek a gyászolók.

A megyeháza előtt, a melynek bejárata fekete draperiákkal volt bevonva, a menet megállott, s ott *Schill József* megyei főjegyző meglepő hangú lendületes bucsuztató beszédet tartott. Ezután a menet folytatta útját a fejsőtemető felé.

Alexejev hazajön.

(Az orosz-japán háború.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, május 9.

Tehát megvan a bűnbak. A cár, *Kuropatkin*, a szárazföldi vezér és *Skrydlov*, a tengeri hős sürgetésére elhatározta, hogy *Alexejev*et hazahívja és *Nikolajevics* Miklós nagyherceget küldi ki keletázsiai orosz helytartónak. Tehát mindennek *Alexejev* az oka? És ha a *Jalu* vidékén, vagy *Port-Arthur* körül ismét nagy vereségei lesznek az orosz fegyvereknek: kit fognak akkor hazahívni.

Egyébként az oroszok földadják *Niucsvangot*. A legújabb távirat szerint már kiűrik a várost, s csak arra törekszenek, hogy *Niucsvang* és *Port-Arthur* között elvágják az összeköttetést.

Legújabb távirataink ezek:

Pétervár, május 9. (Hivatalos) *Kuropatkin* tábornok május 7-iki távirata szerint *Szaszulis* tábornok tudatja, hogy *Föngvancsöngöt* ma megszállották az ellenséges előrs lovascsapatok. Lovascsapatok visszavonultak *Szöllend-sane* felé. *Föngvancsöngből* érkezett kémek jelentik, hogy két japán hadosztály május 6-án a *piannini* uton nyomult előre. Egy harmadik hadosztály, mely útját az *Eiko-völgyön* át vette, állást foglalt *Kunandiponzenél* és ott ütegeket állított fel, hogy onnan lőjön *Föngvancsöngre*, azt híven az ellenség, hogy csapataink ott vannak. A japánok lassan vonulnak előre, de nagy óvatossággal.

Tokio, május 9. (Reuter.) Ma este itt a japánok győzedelme öröme nagy tüntetéseket rendeztek, amelyeket eddig még Japánban nem láttak. Az ünepélyeken a lakosság aprajánagyja résztvevett. A számtalan lobogók között angol és amerikai lobogókat is lehetett látni.

London, május 9. A Reuter-ügynökség jelenti *Niucsvangból*: Minden arra mutat, hogy az oroszoknak szándékuk *Niucsvang* kiűritése. Az erősségeket lebontották és a csapatok nagy része elhagyta a várost. Ugy hírlik, hogy az orosz vezérkar *Liaojangból Mukdenbe* ment. Az orosz polgári

lakosság is elhagyta *Niucsvangot*. Az idegen lakosság nyugtalan.

Niucsvang, május 9. (Reuter.) Itt attól tartanak, hogy ha az oroszok elhagyják a várost és a japánok azonnal be nem vonulnak, rablók kelhetnének át *Inkaunál* a folyón és kifoszthatnák a várost. A külföldiek készek az ellentállásra. Az angol konzul ágyunaszád kiküldését kérte. Az oroszok a *Niucsvang* és *Port-Arthur* között lévő nagy vasúti hidat valószínűleg elpusztítják. Kínai jelentések szerint *Alexejev Port-Arthurban* megsebesült és csak bajosan menekült a városból. Az oroszok hallgatagok. Megbízható hírek szerint haderejüket nem tartják kielégítőnek a szárazföld e részének megtartására és *Kharbinba* fognak visszavonulni.

Niucsvang, május 9. (Reuter.) Az orosz csapatok hangulata a *Jalu* mellett szenvedett vereség és *Port-Arthur* elzárása hírének dacára sem szenvedett. A katonák türelmetlenül várják az alkalmat, hogy szembeszállhassanak a támadókkal. A *Jalu* mellett lefolyt ütközetben megsebesültek vasuton elérték *Mukdent*.

London, május 9. A japánok teljes katonai diszszel temettek el 1363 orosz katonát, akik a *Jalu* folyó melletti csatában estek el. A japánok virágokkal szórták tele ellenségeik sírjait.

Tokio, május 9. A japánok *Föngvancsöng* mellett egy egész orosz csapatot megsemmisítettek; 400 embert és több ágyut hatalmukba ejtettek.

Berlin, május 9. *Pétervári* távirat jelenti, hogy a cár *Kuropatkin* tábornok és *Skrydlov* tengernagy kérésére *Alexejev* helytartót vissza fogja hívni és helyébe *Nikolajevics* Miklós nagyherceget nevezi ki.

Tokio, május 9. A japán győzelem hírére történt nagy tüntetés alkalmával husz ember életét vesztette, s negyvenen megsebesültek. A husz közül többeket az óriási tolongásban agyonnyomtak, a többi a folyóba esett.

A földművelési miniszter Aradmegyében.

(Aradmegyei küldöttség Tallián előtt.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 9.

Tallián Béla földművelési miniszter előtt ma egy aradmegyei küldöttség tisztegett, az ármentesítés egy sérelmét panaszolva előtte. A földművelési miniszter a bizottságnak kijelentette, hogy nemsokára személyesen jelenik meg a panaszlott helyen, hogy a sérelem fölül meggyőződést szerezzen. Fővárosi tudósítónk erről az alábbiakat táviratozza:

A földművelési miniszternél ma az aradmegyei *Beél, Bokszeg, Borosjenő, Gurba, Sikula* és *Csermő* küldöttsége tisztegett *Nyisztor Döme* beéli görög katolikus lelkész és *Szombathy György* orsz. képviselő vezetése alatt. A bizottság arra kérte a minisztert, hogy a felső-fehérekörösi ármentesítő társulatnak azt a határozatát, a mely szerint a *beéli patak* és a *Töz* folyó vizeinek csatorna útján a *Fehér-Körösbe* való vezetését tervezik, ne hagyja jóvá, mert azok a vizek a *Fekete-Körös*hez tartoznak.

Tallián miniszter megígérte, hogy nemsokára személyesen jelenik meg azon a vidéken és saját tapasztalatai alapján fog dönteni ez ügyben.

A miniszter válaszáat a küldöttség éljenzéssel fogadta. A döntést most annál nagyobb érdeklődéssel várják, mert Talliánt az ármentesítő ügyekben kiváló szakember, a mennyiben hosszú ideig volt elnöke a *torontói ármentesítő* társulatnak.

IRODALOM ES MŰVESZET.

* **Kövessy Albert** a következő nyilatkozatot teszi közzé: Több oldalról híresztelik, hogy én az aradi színházra beadott pályázatomat visszavontam. Ezzel szemben kijelentem, hogy pályázatomat fentartom és visszavonni egyáltalán nincs szándékomban. **Kövessy Albert.**

Jókai Mór temetése.

(A nemzet gyász.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, május 9.

A fekete városban megtörtént a nagy temetés. Consumatum est. Ami fájdalom belelopta magát a sziveinkbe, megpróbáltuk valahogy, gyengén, szintelenül, külsőleg megmutatni. Gyászfátyolok lobogása, sötét zászlók meghajtása, fáklyafény és könnyözön: a mi nagymesterünket mégis eltemették, hogy egygyel több legyen a mi szegény népünknek abból a specialitásból, a mit nagy halottnak hívunk.

És hogy a tavaszeleji éjszakában a sirra halmozott koszorúk között megmozdul a levegő, sorra, sorra jönnek a mi nagy halottunk eleven, örök életű teremtményei. Csodás, ködruhájú alakok. Szerfefoszlok és mégis kézzelfoghatók. Halaványak mint a viasz és mégis élnek. És jönnek csapatostól, jönnek tömegestől. Megtelik velük a kerepesi temető és kezdődik, újra kezdődik a temetés. A teremtetőt temetni, egy világ megteremtőjét: nagy feladat. És a sok ködruhás alak temeti a teremtetőt csendben, nesztelenül. Pszt... Csend legyen... Halott van, szép fehér halott...

Nem. A mi temetésünk formalitás volt, semmi más. Jókait eltemetni lehetetlenség. Lám a törékeny testet elfödeltük, de kelet felől minden gyászt rózsaszínbe áraszt a hajnal. Az ő szellemének hajnala. Halott van, szép fehér halott... Hajnal van, szép piros hajnal...

A temetésről a következő távirati tudósítást vesszük:

A temetés előtt.

A költőkirály ravatalához a Nemzeti Múzeum oszlopcsarnokába ma délelőtt is ezrével és ezrével zarándokolt a kegyeletes közönség. A Múzeum kertjének kapuit reggel kilenc órakor nyitották meg a halottlátogatók előtt, a kik díszruhás rendőrök sorfala között, párosával haladtak fel a nagylépcsőkön és a csarnokban, a hoi a koporsó mellett egész délelőtt az enterprise emberrel állottak díszőrséget, a ravatalt megkerítve, a kertnek mellékajtóin távoztak el.

Ma járultak a ravatalhoz az összes fővárosi iskolák növendékei tanáraik vezetésével s mindenik hozott legalább egy szál virágot a nagy költő koporsójára.

A koszorúk száma ma délelőtt háromezrészre szaporodott és egészen beborították azokkal a hatalmas csarnok mellékhelyiségeit és künn az oszlopcsarnokot, meg a lépcsőzet kiszögölő párkányait. Ma küldötte el fehér virágokból font

koszoruját a miniszterelnök is, melynek fehér szalagján ez a felírás:

Jókai Mórnak — Tisza István gróf és neje.

Ugyancsak ma délelőtt helyezte el a *Magyar Nemzet* szerkesztősége koszoruját. Az óriási, tea-rózsákból fonott koszorujának sötétkéék nehez selyem szalagján ez a fölírás olvasható: „A Magyar Nemzet szerkesztősége — Jókai Mór főszerkesztőjének.”

Gyönyörű koszorut hozott *Komárom* város küldöttsége, melyet dr. *Gaal Gyula* polgármester vezetett. Szalagján ez a fölírás:

Legnagyobb fiának — Komárom szab. kir. város közönsége.

Mind a hármát a koporsóra helyezték. A ravatalos termet délben egy órakor elzárták, hogy megtegyék az utolsó intézkedéseket a temetőbe.

Lónyai Elemér grófné ma délben remek pálmák, ciprusok és babérokól font koszorut küldött Jókai koporsójára, melynek fehér selyemszalagján csupán ennyi áll:

„Stefánia.”

A koszorut *Szalay Imre*, a Nemzeti Múzeum igazgatója közvetlenül a koporsóra helyezte el.

A többi koszorúk.

A *bukaresti* magyar társulat Jókai Mór ravatalára díszes palma- és babérkoszorut helyezte a fölírással: Jókai Mór koszorús költőnek — a *Bukaresti magyar társulat*, mint örökös tiszteletbeli tagjának.

Az *amerikai magyarság* körében megnyilatkozott részvét kifejezésül a *clevelandi Jókai kör* részéről *Zseni József*, az Országos Nemzeti Szövetség társelnöke tett a nagy halott ravatalára palmaágakból font koszorut, gyászfátyolos nemzetiszínű szalagján a következő felirattal: „Amerikába is átvilágító nagy szellemednek — a *Clevelandi Jókai kör.*”

A *Magyarországi Hirlapírók nyugdíjintézetének* koszoruját ma délelőtt tették le Jókai ravatalára *Falk Miksa*, *Heltai Ferenc* és *Fekete Ignác*. A koszorú szalagján ez áll: „A Magyarországi Hirlapírók Nyugdíjintézete — tiszteleti tagjának, Jókai Mórnak.”

Az Országos magyar iskolaegyesület két méter átmérőjű gyönyörű babérkoszorut küldött, melynek átmérőjét palma- és babérágakból kötött impozáns csokor képezi. A koszorúról 6 méter hosszú, széles nemzeti szalag lóg a fölírással: „Az Országos magyar iskolaegyesület — Jókai Mórnak.”

Részvétüket fejezték ki a többek között, az *ujvidéki Matica szerb irodalmi egyesület*, a *fiumei podeszta*, az *antverpeni magyar kör*, a *lemburgi lengyel újságírók*, az *Emke*, stb.

A Múzeum előtt.

Délután három órakor kezdődtek meg a temetés szertartásai. A ravatal köré gyülekeztek: a kormány, a főrendek, a főpapok, tábornokok, írók és művészek. A Nemzeti Múzeum előtti tér és az utak tele voltak küldöttségekkel és tengernyi néptömeggel.

Három órakor megjelent a király képviselője, *Apponyi Lajos* gróf udvarnagy. Ekkor az operaház zenekara gyászdíndulót játszott, a mely után *Baksay Sándor* evangélikus református püspök gyászbeszédet tartott.

(Berzeviczy beszéde.)

Berzeviczy Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter színes, gyönyörű beszéddel bucsuztatta a kormány nevében Jókait. A beszéd így kezdődött:

— Hat évtized váltakozó magyar nemzedékének boldog megszokásává lett a tudat, hogy Jókai a miénk, Jókai él, és nem muliz el egy nap, a melyen szellemi életünk kin-

csesházát ne gazdagítaná képzelete, szíve és lángesze kifogyhatatlan ajándékaival. És minekünk meg kellett érnünk a napot, a melyen ridegen, elutasíthatlanul, kérielhetlenül ránk nehezedik a végzet: *Jókai nincs többé!*

Ezután remek előadással vázolta Jókai pályafutását, érdemeit és a dicsőséget, melyet szerzett magának és nemzetének. Beszédjét, a mely alatt többször hangos zokogás ballatszott a közönség soraiból, így fejezte be:

— Ezelőtt tíz évvel ugyanezen a helyen a nemzet egy másik halottjának ravatalánál ezt mondtad: „*A lélek nem hagyja el azokat, a kiket szeretett.*” Szavaid ígérté, tulvilági izenetté lesznek e percben. Lelked nem fogja elhagyni nemzetedet. Banne fog élni, lángját ezerekre árasztva és gyönyörködve fogja látni beteljesedését annak, a mire követőidet buzdítottad. A nemzet, a melynek te és társaid életért küzdöttetek, ki fogja vivni hallhatatlanságát is. Isten veled! Legyen mi közöttünk áldott szent emléked!

(Beöthy Zsolt beszéde.)

A miniszter beszéde után *Beöthy Zsolt* egyetemi tanár, a tudományos és irodalmi intézetek és testületek nevében bucsuztatta nagyhatású beszéddel Jókait. A gyászbeszéd így hangzik:

Koszorukat hoztam, a könyvek harmatától ragyogó koszorukat, az összes magyar tudományos, irodalmi és hirlapírói testületek nevében. Nem mondom el neveiket; mind itt vannak. A dicsekedés szavai, hogy: a mi nek is és a miénk is voltál, hallgassanak a ravatal előtt; olvadjanak be mind a közös gyász és közös dicsőség fenséges vallástételébe, hogy: édes mindnyájunké voltál. A számtalan koszorú, a miénk is és mind a többiek, homlokodon egyetlenegy fonódik össze, amit most a hallhatatlanság pítvarában látunk: a nemzeti hála koszorujává.

Gyászoljuk a csodálatos ajándékot, melylyel lángelmédben minden, a költészet városa iránt fogékony emberi szívet, széles a világon, megáldott a gondviselés: a világnak egyik legnagyobb képzeletű mesemondóját, egyik legmélyebb és legnemesebb tűző humoristáját, egyik legnagyobb elbeszélő művészt. De fájdalomunk és dicsőségünk érzésének legmélyebb forrása, hogy szellemed képében a magyar lélek képét látjuk, fényével a világ felé, életadó melegével mi felénk. E szent kapcsolatot nemcsak a te nagyságodban érezzük, hanem érezzük az egész magyarság lelkében, sőt sorsában is. E történeti pillanatok alatt, a múlt századnak, a nagy magyar történeti századnak folyamában látjuk sugárzó és sugalló alakodat. Látjuk, a mint a nemzeti lélekből merített és szellemedben megtisztult és meggazdagodott kincseivel a nemzetet újateremtteni és megtartani segítettél. Ha *királytévőről* beszél az angol, mi *nemzettévőinkkel* dicsekszünk, a múlt század lánglelkőinek sorával, kik újra nemzetét tették a magyart. Ezeknek a nemzettévőinknek hallhatatlan sorában tündöklök ma és fog tündökölni mindenkoron a te neved is.

A tettek világában is vezetőink között voltál; a tettek világában, mikor a nemzet lelke magára ismerve, fölébredt: kivel mélyen meghatottad azt a királyi szívet, Erzsébetét, melyben nemzeti megváltásunk csoda-rózsái fakadtak. De legnagyobb történeti feladatokat mégis azzal a mérhetlen és hasonlíthatatlan befolyással töltötted be, melyet költészeted a nemzet lelkére gyakorolt. Képzeleted tündérvilágát, humorod nemes és kedves csillogása, melancholiád komoly ősbörüja s amit mindez kifejezett, lelked tiszta idealizmusa: ez volt a mi igazi nemzeti iskolánk azokban a szomorú napokban, mikor semmit sem volt szabad felednünk és mindent meg kellett tanulnunk, hogy az időnek hívó szavára készen legyünk. A kor nemcsak szabadságunktól fosztott meg, hanem erkölcsünket is fenyegette. Hogy a szolgaságnak erkölcsrontó láncait erkölcsi romlás nélkül viseltük és ráztuk le; hogy csábító, mélyes világáramlatoktól mentesek tudtunk maradni kétségbeesítő helyzetünkben; hogy az erkölcsi erőt, melylyel jogainkat visszavívtuk, képesek voltunk megőrizni; hogy idealizmusunkban hi-

tünket, reményünket, szeretetünket megtartottuk; volt-e mindebben bárkinek nagyobb része, mint a te költészetednek? Politikusaink bölcsessége csak azzal a nemzeti lélekkel győzhetett, melynek legnagyobb alakító mestere te voltál.

Költészeted történelemmé lett, de nem elmúlt. Ma is, az új világnak új sodrában feléd tekintünk. Ezt a nemzetet nem tudjuk többé elképzelni nélküled. A mint nélküled nem lett volna azzá, a mi: nélküled nem lehetne azzá, a mivé lennie kell. Géniusza megihletett, hogy benned kifejezze magát a szellemi értékei megerősödjenek és megsokszorosodjanak. A mit elképzeltél és átérezteél: be van oltva lelkünkbe. Nemcsak örömeinkre és gyönyörűségünkre és dicsőségünkre jöttél el, hanem hogy minél hűvebbekké tegyünk magunkhoz és minél méltóbbakká feladatunkra. Képzeted arany szálai a Gondviselés alchymijának csodás műhelyében a magyar nemzeti lélek erkölcsi érzébe olvadtak, hogy minél lényesebbé és könnyebbé tegyék.

Indulj utadra hát. De hiszen két utra indulsz. Az egyik utad a te sírodnál végződik, a másik csak a nemzet sírjánál érhet véget. Azzal az imádsággal bocsátunk el, hogy ez az utad végtelen legyen!

Az Operaház énekkarának gyászala után a muzeum előtti szertartás véget ért.

A halottas menet.

A néma, feszült várakozásban levő tömeg egyszerre megmozdult, hullámszerűen kezdett, a mikor a Muzeum lépcsőjén egy diszruhás huszár nyomában három fekete ruhás ur jött le a ravatalos csarnokból: a király képviselője *Apponyi* Lajos udvarnagy, *Berzeviczy* Albert miniszter és *Hegedüs* Sándor kíséretében.

Utánuk jöttek a kormány tagjai, majd hosszú sorban követték a többi előkelőségek. A következő percben megjelent a Muzeum kapujában a piros-fehér-zöld szemfedős koporsó. A nagy tömegben mindenki levette kalapját. Halk zsongás járt a koporsó nyomában. A koporsót nyolc lovas kocsi vitte s körülötte égő fáklyáknál haladtak a *Petőfi-társaság* tagjai s az *Adria* tengerhajózási társaság tisztjei és matrózai.

Mikor a koporsót a kocsira elhelyezték, tompa dobpergés után fölhangzott a honvédeknek gyászindulója. A menet megindult. A zenekar után egy sötét, feketeruhás alak tépett huru lantot vitt. Ezt követték a rendjeleket vivő diszruhás tiszték, tizenkét koszorus kocsi, a testületek, zászlókkal, majd a halottas kocsi.

A halottas kocsi után zárt kocsiban *Jókai övegye*, majd az ezt követő zárt kocsiban *Feszty* és *Hegedüs-család*.

A menet ünnepies lassúsággal fordult be a Muzeum-körutról a Kerepesi utra, s a Nemzeti Színház előtt megállt.

(Somló Sándor beszéde.)

Somló Sándor a Nemzeti Színház igazgatója a következő beszédet mondotta a Nemzeti Színház előtt felállított diszes gyászemlévről:

Jókai Mór! A Nemzeti Színház küszöbén a magyar színművészet szíve dobban feléd! A magyar nyelv hitbuzgó papja, a földön járó csillagok unokái szólitának, állj meg egy pillanatra! A midőn a magvetők verejtékes munkája nyomán a göröngyök közül kisarjadzó Eszme első hajtásaként a Nemzeti Színház tető alá került, *Vörösmarty* „legyen“ szavára templom-má avatattott, *Katona* József Bánkbánjával ol-tárrá szenteltetett, *Kisfaludi* Károly lánglelkétől ihletten, *Szigligeti* Ede oldalán „Két gyám“ című színművénel egy ifju kopogtat a szentély kapuján, neve szájról szájra jár, a *Dioskurok* egyike, *Petőfi* ikertestvére, Te voltál! A kapu feltárult, zengő szavad felzendült s mint a hajnal sugarára a bezárult virágkelyhek: úgy tárult feléd minden szív, minden lélek s e pillanattól a mienk voltál. E pillanattól a Nemzeti Színházat úgy foglaltad szívedbe, mint drága gyöngyét az ocean, színművészetünket úgy ra-

gyogta be fenséges szellemed, mint a mindent megtermékenyítő nap öleli át a sivatag végtelen fővénjét.

Ha tehát „Minden bánatnak van oltogató könnye“, bizvást elmondhatjuk, a mienknek nincsen. Akkor a fővárosban egyetlen színházban, ma tizben hirdetjük az Isten ígését és ez a Te mindeneket meghódító költészeted egyik legfényesebb diadala, mert költészeted volt szárnyas vezetőnk nappal, tűzszlopunk az éjszakában s midőn oltárunk tüze hamvadozni kezdett, Te újra lángra lobbantottad, „Dalmában“, „Dózsa Györgyben“, „Könyves Kálmánban“, „Szigetvári vértanúkban“ oly varázsigéket, oly bűbájt lehelve szikáinkra, hogy az elalélt nemzet felocsudva újra hinni és remélni kezdett. Hisz Mintonként látnoki szemekkel a végtelenbe merülve, te jövendőid a feltámadást. S te most bucsuzol tőlünk, midőn jövendőléted beteljesült, most hagysz el bennünket, sose halljuk többé buzdító, főlemelő szózatodat! Alig egy esztendeje „Aranyembered“ századik előadását ünnepeltük, s ime, az „arany“ ember visszaadja aranyát a földnek, melyből vétetett. Csak aranyát. Az istenit, a halhatatlant itt őrizzük műveidben, míg magyar él, haza áll! Dicsőséges lelked fény sugaras utján, a magas égen, a hol bolygók kergetik egymást, álljon őrt felettünk, büszkén, mozdulatlanul, mint észak csillaga. Hogyha ismét elborul, villámképeben, menydörgés zajában kiáltja felénk: „Ne engedjétek országotok címerét!“ Mi megértjük és meghallgatjuk azt. És most haladj tovább átadni a halhatatlanság felé. Könyveink, áldásaink kísérnek. Elbocsátunk. Isten veled!

A beszéd után a rengeteg embertömeg sorfala közt lassan megindult a menet a Kerepeti-uti temető felé. Az utcájdákon, üzletek üvegajtói mögött, az utcai ablakokban mindenhol ember-ember hátán nézte a magyarányu menetet.

A temetőben.

Jó időbe tartott, amíg a gyásznép kiért a temető sírdombjai közé. A sírhelyhez érve, *Pap* Károly evangélikus református lelkész mondott imát, amely után a református theologusok kara gyásznéket zengett.

(Herzeg Ferenc beszéde.)

Majd *Herzeg* Ferenc bucsuztatta el *Jókait* a következő gyönyörű beszéddel:

A *Petőfi-Társaság* nevében köszöntelek, fejedelme az írótoznak, midőn átléped az örökkévalóság küszöbét. Fehér fényes alakod eltűnik szemünk elől. De az ut, melyen szellemed jár, örökké tündökölni fog a magyarság egén, mint második *Hadak* utja.

A végbucsu pillanatában úgy érezzük, hálát kell adnunk a Gondviselésnek, hogy oly gazdag, szép nagy életet adott Neked s meg kell köszönnünk Neked, hogy életedben oly nemes, jó, gyöngéd és egyszerű voltál. Te, ki fejedelen érezhetted a halhatatlanság koronáját, arra méltattál minket, kicsiny halandókat, hogy fiainak nevezz. Most árván állunk sírod körül és ha felszálló szellemed letekint ránk, láthatja, hogy rémület és szomorúság szoritja össze sziveinket.

Ha meghal a nemzet herosza, emlékének könnyekkel áldozzanak a nők és fogadalmat tegyenek a férfiak. Hallgasd meg a mi fogadalmunkat. Megfogadjuk, hogy utolsó lehetünk hűségessé szolgál leszünk a haza és becsület ideáljának, melynek a Te tollad annyi diadalt szerzett. Tudom, hogy szellemednek kedves a mi áldozati ajándékunk. A dicsőség csillaga ragyogjon sírod felett!

Végül *Komárom* városa nevében *Tuba* János országgyűlési képviselő bucsuzott el a nemzet nagy halottjától, s ezzel véget ért az impozáns temetés. A gyászolók szétoszlottak és a zaj elült a temetőben, ahol immár örök csendben álmodja tovább a mi szent álomlátónk az ő fenséges, nagy álmait.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az aradi Kölcsey-egyesület választmánya vasárnap délelőtt *Edvi Illés* László alelnök vezetésével ülést tartott. Napirend előtt az elnök meleg szavakban emlékezett meg *Jókai* Mór haláláról, beszámolt az eddigi intézkedésekről, majd azt javasolta, hogy *Jókai* emlékére az egyesület számára megfestessék és emlékező jegyzőkönyvben megörökíttessék. Az indítványt a választmány egyhangulag elfogadta. A választmány ezek után Aradvármegye monografijának megfenekelett ügyéről tárgyalt, s abban állapodott meg, hogy az e hó végén megtartandó közgyűlésnek a *monografia tulajdonjogáról való lemondást*, s annak, valamint a birtokában levő monografia lapoknak Aradvármegye részére leendő átengedését hozza javaslatba. A választmány kimoneta, hogy az *Országos Irodalmi Szövetségbe* belép, s annak választmányába *Edvi Illés* Lászlót jelölje ki. Azután megállapították az 1904. évi költségvetést s örömmel vették tudomásul, hogy az egyesület tagjai nyolcvannal szaporodtak.

(*) Szakiskolát végzettek egyesülete. A szakiskolát végzettek egyesülete vasárnap tartotta rendes évi közgyűlését. Ifj. báró *Bedeus* Károly elnök lendületes szavakban üdvözölte az egyesület tagjait s a közgyűlést megnyitotta. Ezután *Horváth* Lajos titkár olvasa fel évi jelentését, *Bruckmann* Gyula pedig beszámolt a pénztár állásáról. A titkár lemondása után megejtették az új választást, melynek eredménye a következő: Elnök br. *Bedeus* Károly, alelnök *Czirkál* Gyula, titkár *Horváth* Lajos, jegyzők *Szandinger* Ferenc, *Kozecsnik* István, pénztárnok *Bruckmann* Gyula, ellenőrök *Löbl* Sándor, *Draschmidt* Ferenc, könyvtárnokok: *Dörka* György, *Lipcey* Béla. Az indítványok során a közgyűlés egyhangulag elhatározta, az egyesület védnökéül felkéri *Szterényi* Józsefet, a szakiskolák főigazgatóját. Disztagokul egyhangulag megválasztották *Nesnera* Aladár fa- és fémipariskolával igazgatót és *Simonffy* Aladár szaktanárt.

Thurneyssen főhadnagy halála.

(A boncolás eredménye.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 9.

Thurneyssen Hugó cs. és kir. 33. gyalogezredbeli főhadnagynak, a *Wiener* Gyula dr. aradi fogorvos rendelőszobájában hirtelen meghalt katonatisztnak holttestét vasárnap délelőtt tíz órakor boncolták föl a várbeli csapatkórház halottas szobájában.

Maga a boncolás a külsőségek dolgában is elütött a rendes formáktól: polgári és katonai orvosok és hatóságok asszisztenciája mellett folyt le s arról mindkét részről vettek föl jegyzőkönyvet. Polgári részről dr. *Meszlényi* Antal kir. ügyész, *Nyirő* Géza vizsgálóbíró, *Parecz* Gyula és *Aussterweil* László kir. törvényszéki orvosok és *Bálint* Imre törvényszéki irnok voltak jelen a katonai bizottság tagjai voltak: *Widrich* Herman főtörzsorvos, dr. *Nitsche* Ferenc százados hadbíró, *Winkler* százados, *Congrády* főhadnagy, három hadnagy, továbbá *Mandl* Jakab, *Leichtmann* Miksa és *Pick* Miksa ezredorvosok.

A boncolást *Aussterweil* László dr. végezte s annak észleleteit *Parecz* Gyula dr. magyarul, *Mandl* Jakab dr. ezredorvos németül mondotta be a jegyzőkönyvbe. A boncolásról fölvevett jegyzőkönyv kiemeli, hogy a hirtelen bekövetkezett haláleset teljesen független volt a fogorvosi működéstől, s az szombaton bárhol, okvetlen bekövetkezett volna. Ez teljesen igazolja *Wiener* Gyula dr. fogorvosnak szabályszerű korrekt eljárását.

A boncolásról fölvevett jegyzőkönyvnek érdekbeli része így szól:

A halál közvetlen oka: szívbénulás.

A szívbénulás azáltal jött létre, hogy a nagy

vérerek és a szívetitápláló ugynevezett *koszoru verő* érfalzata *meszesen elfajult* (degeneratio atheromatosa) Ezekhez hozzájárult még a *renki-ül megnagyobbodott* és túltengett szívnek (eredeti nagyságának körülbelül *háromszorosa*) ugynevezett szövetközi elfajulása és ezen körülmények együttes hatásukban eredményezték vizsgálatnál még *elő állapotban* az ugynevezett *ritka érverés* (bradycardia, percenként olykor-olykor csak 25—30—32 volt az érverése.

Ilyen ritka érveréses rohamban érte vizsgálatat a halál, aminthogy az ilyen betegek általában ily módon hainak el hirtelen halálal.

Vizsgált halála a tegnapi nap folyamán okvetlen bekövetkezett volna bárhol; az teljesen független volt a fogorvosi működéstől; a fogorvosi működés egyáltalán nem szolgált rá a halál bekövetkezéséhez, hanem az *természetes módon szükségszerű következményként* állott be vizsgált ér- és szívbetegsége folytán.

Aláírva:

Dr. Parecz Gyula,
Dr. Auszterweil László,
kir. törvényszéki orvosok.

A magyarul fölvevett jegyzőkönyve az aradi kir. ügyészségnek, a német jegyzőkönyvet pedig az ezredparancsnokságnak adták át. A boncolás befejeztével a hullát koporsóba tették és fölraatalozták.

A ravatalra az elhunyt főhadnagy tisztársai és barátai közül többen helyezték koszorút.

A korán elhunyt, általános rokonszenyben állott főhadnagy temetése ma délután ment végbe katonai pompával, óriási közönség jelenlétében. A halottas kocsit előtt menő szakaszt *Lachmann* főhadnagy, a menetel bezáró szakaszt pedig *Emele* hadnagy vezették. A koporsót az elhunytak özvegy édes anyja követte *Wachsmann* Vilmos ezredes karján. A temetésen részt vett *Lehmann* Vince vezérőrnagy, állomásparancsnok, a cs. és kir. 33. gyalogyalozezred egész tisztikara, *Hadffy* Imre alezredes, a kishentmiki tüzéreg tisztikara *Moys* Dezső őrnagy vezetésével, és a cs. és kir. 33. gyalogezred egyéves önkéntesei, és egyéb katonai, azután polgári közönség, nagy számmal. A halottas kocsit tömérdek koszoru fődte. A közönség mindvégig követte a halottas kocsit a katonatemetőbe, ahol a kivonult díszszakasz megadta dísztüzet a pályája kezdetén elhunyt fiatal katonatiszt sírja előtt.

Kőműves-sztrájk Aradon.

(Sikertelen békítések. — A munka beszüntetése.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 9.

A napok óta fenyegető kőműves-sztrájk ma reggel csakugyan kiütött. A kőművesek letették a vakolókanalat, és azt hangoztatják, hogy amíg követeléseiket nem teljesítik, addig nem állanak a munkába. A munkabeszüntetés részleteiről tudósítók a következőket jelenti:

A békéltető bizottságnak segédekkel álló tagjait a kőművesek már szombaton megválasztották. A bizottság ülése vasárnap délelőttre volt kitűzve. Vasárnap reggel a munkaadók tekintélyes számmal jelentek meg a városházán; mielőtt azonban a békéltető-bizottságba tagokat választottak volna, kijelentették, hogy ragaszkodnak a két év előtti kőmivessztrájk alkalmával 1902 évi június hó 11-én kötött egyezményhez, amely két évi kötelező erővel bír. Miután két év csak június 11-én telik le, s így ők a határidő előtt nem bocsájtkoznak egyezkedési tárgyalásokba a segédekkel. Néha azonban a sztrájkot a fentiek értelmében jogtalanul tartják, nem zárkoznak el attól, hogy hat tagot küldjenek a békéltető bizottságba, akik ott is kifejtsek ezen álláspontot. Ecétra kiküldték *Gábor* Andrást, *Probst* Mihályt, *Reisinger* Sándor,

Steiner Józsefet, *Szántai* Lajost és *Szidor* Jánost, akik a közös értekezleten meg is jelentek.

A segédek, miután a munkaadók hangsúlyozták, hogy az egyezményhez ragaszkodnak, kijelentették, hogy ők azért léptek már most sztrájkba, mert „a gyümölcsöt most látják megérve.” Ezekhez hozzátették, hogy ők akkor szünetetik be a munkát, mikor nekik tetszik. Juni usban az építkezések nagyrésze már be lesz fejezve, s így akkor nem köthetnek olyan kedvező egyezséget, mint most. Szerintök a munkaadók már megszegték az egyezséget, mikor a bérminimumon alul dolgozó munkásokat fogadtak. Miután pedig az élet drágasága kényszeríti őket, kijelentik, hogy amennyiben a munkaadók nem tárgyalnak velök, 9-ikén reggel megkezdik a munkaszünetést.

Reisinger Sándor a munkaadók nevében jelentette ki, hogy ő és társai a fenyegetőzés ellenére is munkába veszik hétfőn a segédeket a mai munkabér és munkaidő mellett. Ha azonban nem állanak munkába, ők sem tartják be többé az egyezményt, hanem onnan szereznek munkást, ahonnan tudnak, és olyan feltételekkel, aminek ők akarnak.

Hosszas vita közös után, amelyben úgy a munkaadók, mint a hatóság képviselőiben jelenlevő *Zubor* Andor iparhatósági kiküldött hiába magyarálták a segédeknek, hogy sztrájkjuk teljesen jogtalan, végre is a munkaadók eltávoztak. Erre a segédek fél 12 órakor szakgyűlést tartottak, melyen az aradi, ujaradi, mikalikai, sádorlakai és németszentpéteri kőművesek mintegy 250-en vettek részt. A vezetők ezeknek kihirdették, hogy mivel a munkaadók nem akarnak velök tárgyalásokba bocsájtkozni, tehát hétfőn beszüntetik a munkát.

Ma tényleg egyetlen kőműves sem jelentkezett az építéseknel; a szolidaritás annyira megy, hogy a segédek drága pénzért sem hajlandók apróbb javításokra sem. A sztrájkanyag most épügy, mint két éve, a nyári színház háta mögött ütötték fel. *Sarlot* Démonkos főkapitány ma este erélyes hangu rendeletet bocsájttott ki, amelyben a rend megtartására és teljes nyugalomra inti a sztrájkolókat.

SPORT.

— Az aradi turista egyesület vasárnap a történelmi emlékekben gazdag és természeti szépségekben bővelkedő regényes Maros völgyében, Radna Lippa vidékére rendezett kirándulást. A kiránduló társaság *Ritt* Gyula kalauzolásával, *M. Rainán* megtekintette a busujátó selyet, a kegyhely nevezetességeit: régi festményeket, legendás emlékjeleket, a szikla kutat, a sirboltot, a hegyen *II. József* emlékoszlopát és a kálváriát, honnan szép kilátás nyílik a Maros völgyére. Lippán megtekintették a török forrást és a Bánkertet. Délután a Maros partján haladva fölgyalogoltak a solymosi várromokhoz. A várból gyalogparit csináltak a szomszéd erdőszélig és az időszakos forráshoz. Alkonyatkor a várból leereszkedve Solymos községen keresztül tértek vissza az állomásra. A kellemesen eltöltött nap szép emlékeivel este kilenc órakor érkeztek haza a turisták a kirándulásról, amelyen részt vettek: *Biaschka* Ernőné, *Ritt* Gyuláné, *Markóczy* Gidáné, *Markóczy* Mariska, *Kalmár* Árpádné, *Biaschka* Ernő, *Mod* József, *Markóczy* Gida, *Jenny* István, dr. *Dák* Sándor, *Virág* Kálmán, *Spiroch* Lajos, *Kalmár* Árpád egyesületi tagok, *Nagy* Lajosné, *Kulcsár* Istvánné, *Horváth* Erzsébet, *Wirth* Jánosné, *Nagy* Emma, *Nagy* Lajos, *Wirth* János, *Kulcsár* István, *Fej* József, *Nagy* Imre, vendégek. A turista egyesület e hó 12-én (áldozó csütörtökön) Gyorok Barackára rendez kirándulást. Könnyebb gyalog parti a Kecskésről a Kladorvai völgybe leereszkedéssel egész Barackáig. Indulás a pályaudvarból reggel 5 óra 35 perckor. Erkezés vissza este 9 órakor. Jelentkezni lehet az indulás napjáig. Vezető *Lejtényi* Sándor tanár.

A polgármester kitüntetése.

(Institóris Kálmán királyi tanácsos.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 9.

Arad város polgármesterének megérdemelt, diszes kitüntetéséről veszünk hírt fővárosi tudósítóktól. A kitüntetés Aradon nem kelt meglepetést, a mennyiben a beavatottakon kívül is tudták, hogy *Institóris* Kálmánt a kormány ő felségének kitüntetésre rövidesen előfogja terjeszteni. Most, hogy ez befejezett dologgá vált, a város minden polgára örömmel fogja hírül venni a királyi tény, a mely a polgármesternek hosszú közéleti tevékenységét jutalmazza.

Fővárosi tudósítók a következőket táviratozza: Illetékes helyről vett jelentés szerint a király *Institóris* Kálmánt, Aradváros polgármesterét, a királyi tanácsosi címmel tüntette ki. Az erről szóló királyi kézirat a hivatalos lap egyik legközelebbi számában fog megjelenni.

Institóris Kálmán Aradon, 1839. április hó 5-én született. Középiskolai tanulmányait az aradi minoriták gimnáziumában kezdte meg és a pesti kegyesrendi gimnáziumban végezte be. Ugyanez idő alatt szorgalmasan sajátította el a zene és énekművészet elemeit. Majd jogász lett s egyben a pesti zenede legtehetségesebb növendéke. A királyi tábla visszaállításakor joggyakornoknak nevezték ki. Letette az ügyvédi szigorlatokat: a művészet iránt érzett hajlama azonban a színi pályára vezette. A pesti, kolozsvári, nagyváradi és aradi nemzeti színházakban óriási sikereket aratott, úgy, hogy külföldre kapott szerződést. Csakhamar visszatért azonban és 1886-ban Aradváros tiszti alügyésze lett, az alkotmány visszaállítása után pedig első aljegyzőnek választották meg. 1870-ben leköszönt ezen állásról és külföldön nagyobb utazásokat tett. Visszatérve ügyvédi praxist kezdett, majd a borosjenői kir. törvényszéknél bírónak nevezték ki. 1872-ben Aradváros közönsége a tisztujítás alkalmával főjegyzőnek választotta meg, majd hat évvel később e tisztséggel együtt a helyettes polgármesterséget is ráruházta. 1881-ben iskolaszéki elnök lett, amely tisztelet csak egy ciklusra át viselte. Az időközben megalakult aradi nemzeti szövetség 1896-ban elnökévé választotta, 1901-ben pedig *Salacz* Gyula orsz. képviselővé történt választása után a polgárság bizalma a város polgármesteri székébe ültette. Ezt a tisztelet *Institóris* Kálmán azóta a legszebb eredménnyel tölti be, s Aradnak számos fontos és szép intézménye fog az ő nevéhez fűződni.

A hivatalos pályán elért pályafutás mellett *Institóris* Kálmán az irodalommal is foglalkozott. A hatvanas években a pesti szépirodalmi lapok zenei és operai műkritikusa, kedvelt poétája és írója lett. Megírta az aradi színészet történetét, ezt a magvas és alapos tanulmányokat követelő munkát.

Iy széleskörű, mély nyomokat hagyó tevékenység után a királyi kitüntetése csak koronája annak, amiben *Institóris*nak eddig is része volt: a polgárság elismerésének.

MULATSÁGOK.

(=) Kis diákok majálisa. E hét szerdáján hangos lesz a csálai erdő. Az aradi kisdiaok tartják e napon nagy sikerű igérő majálisukat. A rendezőség mindent elkövet, hogy a napot örömműnnepe varázsolja, hogy a ki csak ott van, az jól érezze magát. Az esetleges zavarok elkerülése végett, minden iskolának meglesz a maga színe. Így a *Weitzer* A é róssasin, a B é

világoskék, a Kossuth utcai nézeti színü, Szt. Péter téri *vörös*, az ujttelepi pedig *zöld* színü. Az indulás a *Weitzer János utcai fiúiskola* udvarából lesz reggel 8 órakor, a szokásos zenekar kísérettel, lobogókkal, jelzőtáblákkal. Künn az erdőben pedig a délelőttöt kirándulásokkal töltik el, megtekintik a *Solyos Nimfea* tavakat és a török dombot. Délután pedig kezdődnek a mulattató játékok, négy óra felé pedig *tánc is lesz*. A rendezőség a szülőket is bele akarja vonni a mulatságba.

(=) **Táncmulatság Kisjenőn.** A Kisjenő-erdőhegyi Kaszinó-egyesület május hó 15 én, a városi félvér lötenyészítő szövetkezet által, Kisjenőn rendezendő löverseny alkalmából *Urbán Ivánné* és báró *Bánhidy Antalné* urasszonyok védnöksége alatt táncestélyt rendez.

Titokzatos öngyilkosság.

(A végzetes revolver.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, május 9.

Ma reggel egy kihűlt testű embert találtak hálószobájában a hozzátartozói. Szíven lőtték magát, — meghalt. Az orot nem sejtik senki. Az öngyilkos még tegnap este a legvidámabb hangulatban mulatott; életunság jelei sohse mutatkoztak rajta; anyagi ügyei rendezettek voltak. Tettét még tegnap este követte el, épen mikor kedélyes társaságból vig mulatás után ment haza. Holtteste mellett megtalálták azt a revolvért, melylyel most egy éve fia követett el öngyilkosságot. Most az apát vitte a másvilágra a végzetes fegyver. Az eset részletei az alábbiak.

Bogaras István nyugalmazott arad csanádi vasuti kalauz tegnap este látogatóban volt egy nőismerősénél, aki a hatvankét esztendőös özvegy embert gondozni szokta. Igen vidáman mulatott és valamivel kilenc óra után ment haza Sarló utcai lakására, ahol felnőtt gyermekeivel lakik. Az egész este sem nem szólt arról, hogy öngyilkossági tervvel foglalkozik, sem célzást nem tett reá. Az öreg embernek mindig jó kedélye volt, a mit csak az zavart meg, hogy legidősebb fia, aki szintén az *István* nevet viselte, tavaly agyvalóította magát. *Bogaras* akkor eldugta a revolvért, amelyet azóla egyik hozzátartozója sem látott.

Mikor barátnője ma reggel meglátogatta, ott találta az öreg urat az ablak mellett. Egy széken ült, elnyújtózva, és úgy látszott, mintha aludnék. Fiai, akik ugyancsak ezen helyzetben találták, azt hitték, hogy apjuk talán kissé többet ivott a kellőnél, és most elnyomta az álom. Nem akarták tehát zavarni, hanem lábujjhegyen mentek ki a szobából.

Az öreg embert gondozó nő is hazament, és otthon elmesélte, hogy milyen furcsa helyzetben találta *Bogaras*t. Valakinek eszébe jutott, hogy hátha széllés érte a férfit, és holtan ül ott a széken? Mindjárt vissza is küldték az asszonyt a Sarló-utcaiba. Ott azután felhúzták az ablakredőt, és látták, hogy *Bogaras* nagy vértócsában, megmeredve testtel ül a széken. Baloldalán, a szív tájékán két, löfegyferi eredj seb tátongott. A fegyvert, melylyel tettét elkövette, fia találta meg, és rögtön konstatálta, hogy az azonos azzal a revolverrel, amelylyel a fiatal *Bogaras István* tavaly ölte meg magát.

Az asztalon egy cédulát találtak, amelyre ceruzával a következő pár sor volt írva:

Ne haragudjatok, nem tudom tovább viselni.

Tartozom a *Viktóriának* 200, az *Arad-csanádi* takaréknak 80 és a *Polgárinak* 80 koronával. Most jár le, rendezték.

A szomorú esetről értesítették a rendőrséget is, ahonnan *Szepehovsky* Teofil rendőrtiszt

és *Brück Gyula* dr. mentek ki a helyszínére, ahol is konstatálták, hogy a halál oka minden kétséget kizárólag öngyilkosság. Midazonáltal jelentést tettek az ügyésznek, ahová még a délután folyamán átküldték az ügy iratait.

HIREK.

— **A király előtt.** Budapestről táviratozzák: A király ma délelőtt tíz órakor a budai királyi várakban általános kihallgatást adott. A király a többek között: gróf *Henckheim* Frigyesné, *Desseffy* Sándor csanádgyházmegyei püspököt, gróf *Károlyi* Gyula mácsai nagybirtokost és *Mara* László hunyadmegyei főispánt fogadta.

— **Aradi püspök Nagyszébenben.** *Papp* I. János aradi görög keleti püspök Nagyszébenbe utazott, hogy részt vegyen a görög keleti román érseki szentszék holnap kezdődő ülésén.

— Ugyanoda utazott el, Aradon át, *Popea* Miklós karánsebesi püspök *Musta* Filaret arkimandrista kíséretében. A karánsebesi püspököt az aradi állomáson, ahol rövid ideig időzött, az aradi románok közül többen üdvözölték.

— **Az udvar Budapesten.** Fővárosi tudósítónk táviratozza: *Mária Jozefa* főhercegnő kíséretével tegnap este, *Frigyes* főherceg, *Isabella* főhercegnő és *Henriette* főhercegnő ma délelőtt kíséreteikkel Budapestre érkeztek.

— **Bánffy szegedi jelöltsége.** Vasárnap délelőtt 11 órakor Szegedre érkezett báró *Bánffy* Dezső, több párthívének kíséretében, hogy a szegedi polgárok előtt kifejtse az ujpárt eivét. *Bánffy* kíséretében voltak *Eötvös* Károly, *Hock* János, *Szemere* Attila és az ujpárt több fővárosi és vidéki híve. *Bánffy*t a pályaudvaron lelkesen fogadták. Délután négy órakor tartotta meg a szegedi ujpárt alakuló gyűlését a Tiszaszálló dísztermében. *Wegmann* elnök beszámolt a szervező-bizottság működéséről és kimondta az ujpárt megalakulását. Ezután megválasztották a pártvezetőséget, mire a gyűlés elhatározta, hogy *Bánffy* Dezsőnek felajánlja a képviselőjelöltséget. Erre három tagu küldöttség a terembe hívta meg *Bánffy*t, aki azután hosszabb beszédben fejtegette az ujpárt programját. *Balassa* Ármán hatásos beszédben kijelenti, hogy *Bánffy* minden magyar ember lelkéből beszéit és felajánlja *Bánffynak* a jelöltséget. *Bánffy* erre kijelentette, hogy a jelöltséget köszönettel elfogadja, abban a reményben, hogy az ujpárt Szegeden kellő gyökeret vert. Lesz még alkalma, hogy Szegedre visszatérjen és hogy Szegedre vonatkozó programját elmondja. *Eötvös* Károly szólt még, kijelentve, hogy *Bánffy* programjával azt a politikát akarja megvalósítani, amely neki gyermekkorától politikai ábrándja. Este nyolckor kétszázötvenfős lakoma volt.

— **Egyenletlenség a Kossuth-pártban.** A Kossuth párt tudvalevőleg *Bartha* Ödönt kibuktatta a pénzügyi bizottságból és csupán a magyar-horvát regnikoláris bizottság tagságára jelölte. *Bartha*, a mint lapunknak táviratozzák, ma Beregszászról táviratot intézett *Kossuth* Ferenchez, kijelentvén, hogy e jelölésre nem reflektál, töltsék be ezt a helyet mással. A beteg *Kossuth*ot rendkívül kellemetlenül érintette a párt ez összeesküvészerű eljárásának híre, mivel ő a pénzügyi bizottságba be akarta választatni *Barthát*. Hogy ez nem sikerült, ebben ellene irányuló bizalmatlanságot lát.

— **Tüntetés a műgyetemen.** Mikor az egész ország igyekezett külsőleg is nyilvánítani azt a mérhetelele gyászt, amely mindannyiunkat ért *Jókai* Mór halálával, akkor a budapesti *József* műgyetem egyik tanára, *Schuller* Alajos ur

kihirdette hallgatóinak, hogy a rektori szünnap és a nemzeti gyász dacára is tart előadást. A kitűnő tanférfiu óráján meg is jelent egy tömeg hallgató, de csak azért, hogy a tanár belépésekor nagy mozgással azt kiabálja, hogy:

— Haza! Haza!

— Akik nem akarnak előadást hallgatni, azok távozzanak — szólt nemes haraggal *Schuller* ur. — Én megtartom az előadást!

Erre az egész terem kiürült. Csupán tizenkét gyászvitéz maradt benn, hogy meghallgassák a *Schuller* ur praelektációját. A fődolog azonban az, hogy a tanár ur öngyisága mégis előadott.

— **Ujoncok bevonulása.** Rég nem látott vendégek köszöntöttek be a kaszárnyákba. Regrutáknak hívják altisztnyelven zödfülűeknek. Több, mint másfél esztendeje nem volt rendes ujoncbevonulás Magyarországon: csak épp az önként bevonulók kerültek az „oktatók” keze alá. A múlt hónapban besorozott 1903. évfolyambeli ujonckötelesek ma délelőtt vonultak be az aradi cs. és kir. 33. gyalogezredhez és a honvédgyalogságához. A 12. huszárezredből ujoncokat hadkiegészítő parancsnokságuk területéről szállítják ide. A most bevonult ujoncok hét hónapot nyernek, olybá tekintik őket, mintha a múlt év októberében vonultak volna be és 1906. szeptemberében szabadságot fogják őket. Az ujonckiképzés rendkívüli időben május és júniusban fog megtartatni, s ezért a katonák nagykorlatai vagy egészen elmaradnak, vagy e minimumra szorítkoznak. Ma este mintegy százötven rekruta vonult ki néhány huszár kíséretében a pályaudvarra, hogy *Grodeck*be menjenek. A szegény fiuk erősen hangoztatták ugyan, hogy nem a világ ez a három esztendő, de bizony látszott rajtuk, hogy nem szívesen hagyják itt a szülőföldjüket. Csak az az egy vigasztalásuk van, hogy az a három esztendő — hála *Lengyel* Zoltánéknak, csak két évre, meg öt kurtra hónapra devalválódott.

— **Az ipartörvény revíziója.** Fővárosi tudósítónk táviratozza: *Hieronymi* Károly kereskedelmi miniszter ma egy nála járt küldöttség előtt kijelentette, miszerint az ipartörvény revízióját igen fontosnak tartja s azt rövid időn belül meg is fogja valósítani.

— **Jókai-gyászünnep Buttyinban.** *Buttyinból* jelentí tudósítónk: Az itteni kaszinó megható gyászünnep keretében rovtá le ma *Jókai* Mór halála felett érzett kegyeletét. A kaszinói választmány felkérte a főtéri házak tulajdonosait, hogy az épületeket lássák el fekete lobogókkal, a mi meg is történt. A délelőtt folyamán az izr. templomban gyászistenti tisztelet volt. Azért tartották ezt az izr. imaházban, mert *Buttyin*ban református templom nincs, a róm. kath. plébánia pedig nem vállalkozott arra, hogy kálvinista emberért rekviemet mondjon, ha mindjárt *Jókai* Mór is az, a kiért rekviemet kellene tartani. Az istentiszteleten *Deutsch* Lázár rabbi emelkedett szellemü gyászbeszédet mondott, amelyet figyelemmel hallgatott *Buttyin* egész intelligenciája. Azután a kaszinó tartott diszkygyűlést, melyet nagy közönség jelenlétében *Fekete* József dr. nyitott meg. A gyönyörű alkalmi beszédet *Buday* Zoltán kir. aljárásbíró tartotta. A beszéd hatása alatt kimondta a kaszinó, hogy részvét-táviratot intéz a nagy író özvegyéhez. A távirat szövege a következő:

Ama megmérhetlen veszteségnek tudata, mely férje halálával Méltóságodat, a nemzetet és az egész múlt világot érte, megdöbbéssel tölti el a mi lelkünket is. A nagy halott emlékének szentelt gyászünnep alkalmából közölni kívánjuk Méltóságoddal, hogy mi is a fájdalom keserü könyeit sirjuk s bánatában vérző szívvel, igaz részvéttel osztózunk.

Az emlékbeszéd után *Fekete József* dr. záró beszédet mondott s ezzel a kegyeletos, szép ünnepség véget ért.

— **Kereskedelmi és iparkamarák államosítása.** A *Szegedi Napló* írja: Megbízható helyről kapjuk azt az értesítést, hogy a kereskedelmi minisztériumban a kereskedelmi és iparkamarák államosításának tervén dolgoznak. A hír szerint az ország területét három kerületre osztanák fel és pedig a budapestire, szegedire és debrecenire. A budapesti állami kereskedelmi és iparkamara titkári állására *Enyedi Lukács*, a szegediére *Kulinyi Zsigmond* és a debreceniére *Szávay Gyula* lenne a hír szerint kandidálva. A hírre néze kérdést intéztünk az aradi kereskedelmi és iparkamara vezetőségéhez, a hol azt felelték, hogy a tervről nem tudnak semmit, s azt nem is tartják valószínűnek.

— **Az árvaházi választmány ülése.** A városi árvaház igazgató-választmánya ma délután öt órakor ülést tartott, amelyen a folyó ügyek letárgyalása után azon árvák sorsa fölött határoztak, kik a tanköteles koron túl lesznek; kimondták, hogy ezek részben iparos és kereskedő tanulóknak adatként ki; másrészt a már eddig is továbbképzést nyert növendékeknek tanulmányaik bevégezéséhez hozzájárultak. A második tanító, állás is üresedésbe van, — mivel arról *Bálint Béla* lemondott — helyébe *Nigriny Ernő*t választották meg. Elhatározta a választmány, hogy a pünkösdi ünnepek alkalmából az árvaházban *házi ipar* kiállítás rendeztessék.

Az ülésen jelen voltak Institoris Kálmán polgármester elnöklété alatt: Avarffy Ferenc, Bing Vilmos, Kohn S. N., dr. Posgay Lajos, dr. Remetey F. Károly, dr. Robitsek Agoston, Simay István választmány elnök és Balázs Ferenc árvaház-igazgató.

— **Aradi kereskedők az iparpártolásért.** Az *Aradi Kereskedők Köre* ez évi közgyűlésén, a gurahonci kaszinó akciójával kapcsolatosan kimondta, hogy lépéseket tesz azon akadályok megállapítására, a melyek a kereskedőknek ma a hazai iparcikkek intenzívebb terjesztését megnehezítik, és a mennyiben ezek leküzdése a kereskedők erejét felül nem mulja, az iránt mozgalmat indít. Ez ügyben holnap, kedden este kilenc órakor az Aradi Kereskedők Köre általános értekezletet tart, a melyre a kör összes tagjait, valamint a többi érdeklődő kereskedőket ez uton is meghívja *Tedeschi Viktor*, elnök. Az értekezlet a kör helyiségében (Szabadság-tér 7. sz. 1. emelet) tartatik meg s azon részt vesz a gurahonci kaszinó iparpártoló bizottságának elnöke is.

— **Arlejtés új aszfaltburkolatra.** A város közlekedési bizottsága ma foglalkozott a Rákóczi-utca kiaszfaltolására beérkezett ajánlatokkal. A bizottság *Heidelberg* Tivadar dr. és a *New-Chatel* aszfaltársaság ajánlatait, miután azok az ajánlathoz bánompénzt nem mellékeltek, és azonkívül a feltételektől eltérőleg nem huzsonót, hanem csak tíz évi jótállást ajánltak fel, firyalmen kívül hagyni ajánlja. A feltételeknek egyedül a *Hazai* aszfaltársaság és a *Magyar aszfaltársaság* ajánlati felelnek meg, s ezért a bizottság azt indítványozza, hogy a kettő közül az olcsóbb, a magyar aszfaltársaság ajánlatát fogadja el a közgyűlés. A külvárosok kavicsolására beérkezett ajánlatok közül *Kurticsán Tódor* és társai, az *Orezy* utca rigolozására és a *Török Gábor* utca kövezésére beérkezett ajánlatok közül *Stanity Mátyas* ajánlatát ajánlja elfogadásra a bizottság.

— **Családi dráma a fővárosban.** Budapestről táviratozzák: *Adamka* Lajos 45 éves bpesti napszámos napok óta vizálykodásban élt a feleségével, *Puskás Rozáliával*. Valami komaságon veszték össze és azóta valóságos gyűlölködés keletkezett közöttük. Tegnep este is civakodva feküdtek le Csongor utca 25. számú lakásukon.

Ma reggel fél hat órakor *Adamka* felrázta az alvó asszonyt, akire rárivallt:

— Nem tűröm, hogy tovább is ellenkezzél velem; kés. ülj a halálodra!

Ezzel revolvért rántott és mielőtt az asszony elmenekülhetett volna, elsütötte a fegyvert. A golyó az asszony fejébe fúródott. A napszámos ekkor maga ellen fordította a revolvért és szíven lötte magát. Nyomban meghalt. Az asszonyt haldokolva vitték a Rókus-kórházba.

— **Szegedi katona levele az ázsiai harctérről.** Ez évi február 20 án *Bacsányi Csicseries* a 46. gyalogezred alezredese a hadügyminisztérium képviselőjében a keletázsiai harctérré utazott. Az alezredes magával vitte legényét, *Sánta Sándor* makól születésű 46. gyalogezredbeli közlegényt, akitől ma *Kroó Jákab* szegedi kereskedő címére a következő levél érkezett:

Kelt levelem Kínaországban, Mukden városában, április 8 án.

A bánat és a tengernyi szenvedés iszonyu súlyától megfőrvé, remegő kézzel nyulok a tollhoz, mert a szívem, az gyászba van borulva. Naponta mindig növekszik szívemnek fájdalma, nem láthatom az én kedves rózsámat. Tehát engedelmeket kérek *Kroó ur*, hogy ezen pár sor írással tiszteljem önt, a ténsasszonyt és szeretett családját. Megbocsásson, hogy ilyen soká írtam. Onnét akartam írni, ahol a háboru áll, de még nem tudunk semmit, hogy mikor kezdődik. Tudatom, hogy nagyon messze vagyunk, négy ország ellen Szibérától. Ott mindig tél van, a nyár nagyon kurta. Hát, kedves *Kroó ur*, én nagyon sokat látok, mert sok falut, sok várost bejárok, de *Juliskámnak* párját nem találom. Már megérkeztünk szerencsésen, mert volt, hogy 28 órát is utaztunk folyvást a gyorsvonaton. A tengeren epp félnapig mentünk által. Villámgyorsaságú szánkon kell métervastagságú jégen menni. Kínaország szép sík terület. Csak hogy csunyamódon sáros, ronda; a földet sehogysem mivelik. Itt már óriási katonaság van mindenütt. Szegény katonáink sokat szenvednek, de sokat szenved a nép is.

Mindkét ellenfél elheseredett, nem tudom melyik lesz a győztes. Ha valamelyik fél nagyon meggyöngül, akkor hamar vége szakad a háborúnak. Továbbá tudatom, hogy egészséges vagyok, amit maguknak is szívből kívánok. Pénzem van elegendő. Jó gazdám úgy vigyáz reám, mint saját magára. Olyan ember nincs több, mint az ezredes és mivel én kemény magyar legény vagyok, annál inkább szeret és mindig őt követem. Ezennel bezárom messze földről messze földre induló leveleimet. Tiszteltem az egész udvarban levőket *Sánta Sándor*.

— **Katasztrófa egy ház bontásánál.** *Saint-Etienneben*, amint egy távirat jelenti, egy négyemeletes ház összeomlott. A törmelékek közül eddig tizenkét halottat húztak ki.

— **Az alsó temetői-ut kikövezése.** A gazdasági szék mai ülésén szóba került az alsó-temetőbe vezető út rosszasága s ennek kapcsán a gazdasági szék elhatározta, hogy oly indítványt terjeszt elő a tanácshoz, miszerint az alsó-temetőbe vezető ut, a kápolna-utca folytatásától a *Fejsze-utca*ig megfelelő szilárd utburkolattal láttassék el.

— **Az aradi árvaház kezelése.** A belügyminiszter ma átiratot intézett Aradvárosához, tudatván, hogy a városi árvaház szervezetére és kezelésére vonatkozó szabályokat egész terjedelmükben jóváhagyta és a szokásos jóváhagyási záradékkal ellátja.

— **Színházégés — halottak nélkül.** New-Yorkból táviratozzák: A new-yorki külváros *Boklore* nevű színházában tegnap tűz ütött ki. A színházban mintegy kétezer ember nézte az előadást, mikor hirtelen megjelent a színpadon a rendező, és kijelentette, hogy a színházban jelentéktelen tűz ütött ki, ami miatt a közönségnek pár percere ki kell vonulnia. Azután

majd folytatják az előadást. Erre a kijelentés természetesen pánik támadt. Több asszony elájult, a többiek pedig sikoltozva igyekeztek kijárat felé. Mielőtt azonban odaértek volna tizenhat ölmos bottal ellátott rendőr állta el a kijáratot. A vezénylő rendőrbiztos stentori hangon jelentette ki, hogy aki tolongást csinál, a halál fia. Azt agyonütik. Ennek az erélyes fellépésnek meg is lett az eredménye. A közönség rendben távozott, s pár perc múlva üres volt, a színház, amely különben a tűz folytán porrá égett. Sérülést azonban senkise szenvedett.

— **Az újságkiadók közgyűlése.** Fővárosi tudósítónk írja: Igen nagy érdeklődés mellett tartotta meg ma délelőtt ötödik rendes közgyűlést a Magyar Újságkiadók országos szövetsége. *Zilahy Simon* elnök lendületes megnyitó beszédében külön részt szentelt *Jókai Mór* emlékének. A közgyűlés az elnök kegyeletos szavának hatása alatt a *Jókai-szoborra* 500 koronát szavazott meg. Egyben elhatározták, hogy a *Jókai-szobor* alapra az összes vidéki lapok országsszerte gyűjtést indítanak és gyűjtésük eredményét a szövetség útján juttatják a *Jókai-szoboralaphoz*.

Az ügyész és titkár jelentése nyomán az ezekben felvetett kérdésekről, körülövesen a hirdetési ügy szabályozásáról széleskörű vita indult meg, melyben *Sümei Vilmos*, *Nagy Sándor*, *Hoffmann Sándor* (Debrecen), *Klein Sándor* (Miskolc), *Boros János* (Arad), *Spitzer Béla* (Komárom), *Rudas Józsi* (Budapest), *Engel Lajos* (Szeged), *Betegh Pál* (Székelyudvarhely), *Varságh Zoltán* dr. (Budapest) és *Leopold Gyula* (Budapest) vettek részt. Az egyes felszólalók különösen a hirdetési irodák és hirdetési ügynökök megrendszabályozásával, a vidéki lapokat közleményekkel ellátó könyvmatos újságok ügyével, a központi hirdetési iroda felállításának eszméjével foglalkoztak. Végleges határozatot a kérdésben a közgyűlés nem hozott, hanem csatlakozott *Zilahy Simon* elnök azon indítványához, hogy ezen párhuzamos kérdések körül felmerült vita egész anyaga azon megbizással terjesztessék a már kiküldött országos bizottság elé, hogy haladéktalanul készítse el a *hirdetési ügy szabályozásának* tervezetét, a melyet az e célra egybehívandó rendkívül közgyűlés elé fognak terjesztetni. Ujanezen bizottság elé utalták *Neufeld Samu* (Garamszőlő) indítványát egy szövetségi tudakozódási iroda kijelölése dolgában. Ezután foglalkozott a közgyűlés azon serelemmel, hogy a *vármegyei hivatalos lapok* magánhirdetéseket tesznek közzé, ami a vármegyei ügyviteli szabályzatba ütközik. A szövetség ezen visszaélés megszüntetése tárgyában felterjesztést intézett a belügyminiszterhez, melynek küszöbön álló elintézése elé a vidéki lapkiadók nagy várakozással néznek. A közgyűlés figyelemmel hallgatta *Zilahy Simon* elnöknek rezüméjét, melynek során pályatársával megismertette a hirdetési mizériák körül egy emberöltőn át szerzett és e kérdés megoldásánál döntő tanulságú tapasztalatait. *Hoffmann Sándor* indítványára a közgyűlés *Zilahy Simon* elnöknek a szövetség ügyeinek intézése körül kifejtett önzetlen munkájáért, *Marton Sándor* dr. ügyésznek, *Vadnai Henrik* titkárnak és *Lenkei Zsigmond* jegyzőnek munkásságukért köszönetet szavazott és az elnök életével szétosztott.

— **Az arany Közép-utca.** Hogy nincs igazsága az arany Közép-utról szóló közmondásnak, azt ki önösen igazolja *Stoján Pál* aradi szabósegéd esete. *Stoján* ugyanis tegnap este 8 óra tájban a Közép-utcában sétált. Egyszerre három ember megtámadta és miközben az egyik követ fejbeütötte, a másik oldalba szarta. Ezek után a három sötét és ismeretlen elszaladt. *Stoján* a saját lábán ment *Wiener Miksa* dr.-hoz, ki megadta neki az első segélyt. A sebesült ezután a kórházba ment. A rendőrség nyomozza a tetteseket.

— **Egy nyomorék fiu segítése.** A kis *Dirnbeck János* javára *Kure Roza* k. a. 2 koronát és *N. N.* (C.ucs) szintén 2 koronát küldött hoz-

zánk. Az adományokat eddigi gyűjtésünkönk köz csatoltuk.

— **Előléptetés.** A kereskedelmi miniszter *Péterffy* Andor kir. mérnököt, a kit a napokban nevezett ki a torontáli állami utépités vezetőjének; most a 9. fizetési rangosztály II. szakaszába léptette elő.

— **Merénylet a gyorsvonat ellen.** Vasárnap este a Budapest felé robogó fiemei gyorsvonatra *Érd* és *Tetény* között rálöttek. A goyó az 1625. számú kocsi félreeső helyének az ablakát bezúzta. Emberben kárt nem tett. A merénylőt nyomozzák.

— **Makóváros közgyűlése.** *Makó* város képviselőtestülete, a mint levelezőnk írja, ma délelőtt tartotta májusi rendes közgyűlését. *Farkas* József polgármester megnyitó beszédében kegyelettel emlékezett meg a költő király: *Jókai* Mór elhunytáról s arról a nagy veszteségről, mely ezáltal nemcsak magyar hazánkat, de az egész művelt világot érte. A hatást keltett szép beszéd nyomán kimondta a közgyűlés, hogy *Jókai* emlékét jegyzőkönyvben örökíti meg s megkeresi a makói egyházakat, hogy ma délután a temetés idejében valamennyi templom tornyában egy óra hosszan át harangoztassanak. Két interpellációt terjesztett elő *Apjok* János városi képviselő, mindkettőt egyik városi irodatiszt ügyében. Először az ellen volt kifogása, hogy a tanács a *Péter* Lászlónak megszavazott előleget visszavonta, a polgármester pedig mégis kiutalta. Kérde tőle mi ennek az oka? Másodszor pedig azt kérde, hogy a polgármester miért nem indította meg a fegyelmi vizsgálatot *Péter* ellen, akit egy becsületsértési pörben jogerősen marasztalt a bíróság s erről a polgármester hivatalos uton lett értesítve. *Farkas* József polgármester előadja, hogy az irodatiszt a kiutalt előleget szabályszerűen vette fel, mert végzés lett kiadva. Ellenben a visszavonó rendelet nem érvényesülhetett, mert elkésve érkezett. Ezt a választ tárgyalásra tüzték ki, a másikat azonban tudomásul vették, hogy t. i. a fegyelmet még nem lehetett megindítani, mert nem telt el törvényes idő. *Zalaegerszeg* a rendezett tanácsu városokat szövetkezésre hívja fel. E hó 14-én lesz a közgyűlése a kiküldötteknek s a város képviselőjében *Farkas* József polgármestert küldötte ki a közgyűlés. A polgármester övnegyedes jelentése szerint a városnál egyetlen ügydarab hátralék sincs. Ezt tudomásul véve, a képviselő *Schváb* Antal számtisztnek 3 havi, *Hoffer* Lipót dr. kerületi orvosnak pedig négy heti szabadságot adott.

— **Adomány a Kossuth-szoborra.** N. N. (Halmágy-Csucs) 4 koronát küldött hozzánk az aradi Kossuth-szobor javára. Az adomány nyugta mellett kiadóhivatalunkban felvehető.

— **Szociálista gyűlés.** Az élesdi véres nap emléke foglalkoztatta tegnap az aradi szociálistákat. A fővárosból Aradra érkezett *Mzőfi* Vilmos, a Szabad Szó szerkesztője, aki a délelőtti órákban a városban tartott gyűlésen arra buzdította az elvtársakat, hassanak oda, hogy a falukban a gyűléseken a nép ne vete-medjen törvénytelenségekre, s ne szolgáltasson okot a csendőrfegyver működésére. Beszelt még *Vecseri* János, majd *Popovics* Tódor románul tolmácsolta a szónok szavait. Este a Salacz-utcai Kis pipában jöttek össze mulatságra az újjászervezett szociálisták, hol *Mezőfi* ismét békés irányu, a törvény határai között megengedett agitációra biztatta elvtársait.

— **Véresre vert napszám.** *Argyelán* Miklós napszámot a Fácán utca 1. számú ház előtt véresre verve találta egy rendőr. Mikor kihallgatták, azt mondotta, hogy *Dudás* Mihály gépész, a kinek a háza előtt lefeküdt, egy bottal véresre verte. *Dudást* a rendőrség kihallgatta, de azt vallotta, hogy sohasem látta *Argyelánt*. Az orvosi hivatal súlyos testi sértést konstatált rajta. A nyomozás folyik.

— **Körözött szélhám.** A budapesti rendőrség egy régi, veszedelmes szélhámot keres. Ez *Kmoskó* Miklós, ipolyági születésű 83 éves gazdálkodó, aki különböző csalások miatt már 3 évi fegyházat ült. Legutóbb egy erzsébetfalvi magánzónót csapott be, 100 korona havi fizetés mellett házvezetőnőnek szolgáltatta állítólagos birtokára és ezzel az ürügygel 1320 koronát érő részvényt csalt ki a szegény asszonytól. De

egyéb bűn miatt is nyomozzák. *Kis-Tétényben* volt egy nyaralója, amelyet összes berendezésével együtt lefoglaltak. A szélhám a lefoglalt holmiból egy 820 koronát érő zongorát eladott. A bíróság elfogató parancsot adott ki a szélhám ellen.

— **Talált karperec.** G. Földes Kelemen gyógyszerárban egy ezüst karkötő kis sziv jou jou-val találtatott. Igazolt tulajdonosa a gyógytárban átveheti.

— **Bérmaajándékok** legszebb, legizlésesebb és legolcsóbb arakon kaphatók óriási nagy választékban *Weinberger* Ferenc jóhírű szolid ékszerészünknél *Andrássy* tér, Központi szálló épület. Ugyanott egy jó házból való fiu, tanulóknak felvétetik.

— **Parketta** tükörfényes lesz *Vojtek* és *Weisz*-féle parkett-viasz használatától. 1 doboz 1 korona. 44

— **Pármai Ibolya-szappan.** E név alatt pár év óta egy kitűnő mosdószappan van forgalomban. Ki ne szeretné az ibolya illatot? S ha e kedves, gyöngéd illattal elátott szappanról még azt tudjuk, hogy az arcórt finomítja, üdíti, ugyannyira, hogy még a legérzékenyebb arcórtúek is nagy eredménnyel használják s ha tudjuk azt, hogy hasonló finom minőségben ilyen árért külföldi szappant nem is lehet kapni, akkor méltán várhatjuk, hogy a közönség nem szánalmas pártolás céljából, hanem saját érdekében fogja használni e kiváló magyar gyártmányt. 1 db. 80 fillér, 3 darab 2 korona 20 fillér. Készíti *Szabó* Béla pipereszappangyáros, *Miskocson*. Kapható Aradon, *Vojtek* és *Weisz* gyógyáru kereskedésében és *Maresch* Gyula üzletében. 611

A margitszigeti rablótámadás.

(*Zichy* János gróf állapota.)

— Az *Aradi Közlöny* tudósítójától. —

Arad, május 9.

Azt a vakmerő rablót, a ki idős *Zichy* Nepomuk János gróft szombat délután a Margitszigeten megtámadta, még eddig nem sikerült elfogni. A nyomozás folyik, vasárnap éjszaka az összes kávéházakat, kisebb szállókat fölkeresték a detektívek, megfigyelték a hajó- és a vasuti állomásokat, de eredmény nélkül. A rablótámadás dolgában *Bónis* István rendőrfogalmazó folytatja a vizsgálatot.

A rendőrfogalmazó vasárnap kihallgatta a sebesült *Zichy* János gróft, a ki elmondotta a támadás részleteit. O — ugymond — négy óra után kocsin ment ki a szigetre s az első kikötő környékén egy padra telepedve, ujságot olvasott. Egyszerre csak előtte termett egy huszonhat huszonnyolc év körüli urias külsejű fiatalember s revolvert szegezett mellének: *Ide a pénz!* A gróf balkezevel megragadta a támadójának azt a kezét, a melyben a revolver volt. A rabló azonban kiszabadította a kezét s a revolverrel többször fejbevágtatta a gróft, a ki ájultan esett össze. A gróf azt beszélt, hogy támadója fekete szemű, szurós tekintetű ember, a kinek picit bajusza volt.

A gróf kabátjának belső zsebében viselte a tárcát, a melyet elrabolt tőle a merénylő. A tárcsa nyolc tiz centiméter széles és tizenkét-tizenöt centiméter hosszú, s egy sárga színű, fekete csikos gumiszalaggal volt átkötve. Két-három huszokoronás bankjegyen kívül benne volt a gróf néhai leányának kicsi mellképe, egy vékony, aprószemű, mintegy ötven koronát érő aranylánc, rajta kis medallion *Szűz* Mária képével, azonkívül vörös papirosba takart világos angol-tapasz és egy darab papiros egyik oldalán egy szarvasfej képével, a másik oldalán gazdasági számadásokkal.

Zichy Nep. János gróf állapotában ma újabb javulás állott be s így remélhető, hogy a közelben fel fog gyógyulni. Sebeit *Basch* dr. házi orvos ma reggel újból bekötözte.

A rablómerénylet ügyében a rendőrségen ma jelentkezett *Földi* Gerő, akit a merénylet előtt a Margitszigeten feltűnő viselkedése miatt igazolásra szólított fel egy rendőr. *Földi* igazolta magát a rendőrségen és különben sem illik rája a merénylő személyleírásra.

NAPIREND.

Május 10. Kedd. Róm. kath. naptár: Antonin. — Protestáns naptár: Antonin. — Görög-keleti naptár (április 27.): Simón. — A nap két 4 óra 15 perckor, nyugszik 7 óra 6 perckor.

Kölesy-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$ óráig; kedden, csütörtökön és pénteken délután 1 $\frac{1}{2}$ —2 $\frac{1}{2}$ óráig; vasárnap és ünnepnapokon zárva. Helyiség: Breklyemuzeum helyisége mellett ülésterem.

Időjárás. A központi meteorológiai-intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Változékony, enyhe, sok helyütt csapadék, zivatarok.

VÁROS ÉS MEGYE.

Aradváros közgyűlése.

— A tárgysorozat. —

Folytatólagos sorrendje az Arad sz. kir. város törvényhatósági biztosságának 1904. évi május hó 11-én d. u. 4 órakor tartandó rendes havi közgyűlésében tárgyalás alá kerülő ügydaraboknak:

36. A szinügyi bizottság jelentése a városi színház bérbeadására vonatkozó pályázat eredményéről és a szinigazgató megválasztásáról. 37. Sopron város közönségének átírtata az ország szőlőtermő vidékeinek a külállomokkal kötendő új kereskedelmi szerződésekből leendő hathatós megvédelem tárgyában a m. kir. földmívelés- és kereskedelemügyi miniszteriumhoz intézet felterjesztését hason szellemű felterjesztéssel leendő támogatása tárgyában. 38. A tanács jelentése dr. *Grossmann* Emil orvostudori oklevelének kihirdetése tárgyában. 39. A tanács jelentése a kövezeti alap terhére teljesítendő munkák iránt tartott árlejtések eredményéről. 40. *Szántai* Lajos felebhezése, illetve kérelme a tanácsnak 8686/1904 számú határozatának megváltoztatása iránt, mely szerint a Szt. László-utcában építendő házra tervezett zárt erkély építhetősége az engedély megtagadott. 41. A m. kir. belügyminiszter intézkvénye a siketnéma iskola épületének a felső leányiskola részére való átengedése iránt hozott közgyűlési határozat tárgyában. 41. A *Simay* István törvényhatósági bizottsági tag indítványa II. Rákóczi Ferenc havainak haza szállítatásának elrendelése alkalmából ó cs. és apostoli királyi felségéhez hála felirat intézése tárgyában. 43. A tanács előterjesztése az árvaház szervezetére vonatkozó módosított szabályrendelet életbe léptetése tárgyában.

Vasuti közlekedés.

— Érvényes 1904. évi május hó 1-től. —

ARADROL	ARADRA
Budapest felé indul:	Budapest felől érkezik:
Nagyváradra reggel 5.10	Személyvonat reggel 6.05
Gyorsvonat reggel 8.18	Személysz. tv. reggel 9.10
Személyvonat d. e. 11.25	Gyorsvonat délelőtt 12.12
Gyorsvonat délután 4.16	Személyvonat d. u. 3.29
Személysz. tv. d. u. 4.51	Gyorsvonat este 7.04
Személyvonat este 9.30	Szv. Szolnokról este 9.—
Erdély felé:	Erdély felől:
Személyvonat reggel 6.25	Soborsinról reggel 6.59
Gyorsvonat délután 12.22	Gyorsvonat reggel 8.08
Soborsinig délután 2.04	Személyvonat d. e. 10.50
Személyvonat d. u. 4.02	Radnáról délután 2.36
Radnára délután 6.35	Gyorsvonat délután 4.01
Gyorsvonat este 7.11	Radnáról vas. és ün. e. 8.07
	Személyvonat este 8.50
Temesvár felé:	Temesvár felől:
Személyvonat reggel 6.15	Vegyesvonat d. e. 10.40
Személyvonat d. e. 12.17	Személyvonat d. u. 3.42
Vegyesvonat délután 5.—	Személyvonat éjjel 10.59
Szeged felé:	Szeged felől:
Személyvonat reggel 4.50	Személyvonat reggel 8.35
Vegyesvonat reggel 7.10	Vegyesvonat este 6.59
Személyvonat d. u. 4.06	Személyvonat éjjel 10.33
Brád felé:	Brád felől:
Személyvonat reggel 6.25	Gurahonról sv. reg. 8.09
Vegyesvonat d. u. 12.27	Vegyesvonat délelőtt 11.—
Gurahoncig sv. d. u. 4.25	Személyvonat este 6.49

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

— **Fizetésektelenségek.** A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetésektelenségekről tesz jelentést: Kögl Rudolf, Grác. — Gottfried Ferenc, Békés. — Novák Ferenc, Waltendorf. — Blum Géza, Nagyvárád. — Spitz Dávid, Eger.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, május 9.

Delitőzsde. Buzakinálát mérsékelt, a vételkedv korlátozott. Lanyha iránzat mellett 22,000 métermázsra került lomba, 2 1/2 fillérrel olcsóbb áron. Egyéb gabonanemek közül rozs 5 fillérrel olcsóbb. Időjárás esős.

Zárlat 12 órakor:

Buza májusra	7.97—7.88
Buza októberre	7.97—7.98
Rosz októberre	6.59—6.60
Zab májusra	5.25—5.26
Zab októberre	5.54—5.55
Tengeri májusra	4.98—4.99
Tengeri júliusra	5.13—5.14
Repce augusztusra	11.—11.10

Szeszüzet.

— Május 9. —

Mai jegyzéseink: Kész áru nagyban nyers szesz 149 korona, kicsinyben 152 korona; finomított szesz nagyban 152 korona, kicsinyben 154 korona hordó nélkül, per 100 liter %, beleértve 70 korona fogyasztási adót.
Szárított moslék 12:80—13— korona mmázsánként.

CSARNOK.

Macskák.

Irta: Jerome K. Jerome.

(Vége.)

Ez, kedvesem, az én életem története, egész a ma napig. Azért mondtam el önnek, hogy megmutassam, milyen könnyű dolog jó helyet szerezni. Ha tisztába jön azzal, hogy hova akar menni, akkor csak nyávigjon szomorúan az ajtó előtt; ha az ajtó kinyitják, akkor csak fusson be, s a legelső lábhoz, amelyel találkozik, dörgölődzzék. De jól hozzá dörgölődzzék, s tekintsen föl rá bizalmasan. Én úgy vettem észre, hogy az emberekkel sehogyan sem érünk oly gyorsan célhoz, mintha bizalmat tanusítunk irántuk. Bizalomra ritkán találunk, s így megbecsülik azt. S ha esetleg kételkedik benne, hogy jól fogadják-e majd, vagy nem, akkor igyekezzék valamivel bandedvesíteni magát. Hogy az emberek miért vonzódnak jobban egy nedves macskához, mint egy szárazhoz, azt sohasem tudtam megérteni. De kétségbevonhatatlan tény, hogy egy bőrig ázott macska bizonyos lehet benne, hogy jól fogadják, s a gyengédség jelével elhalmozzák, míg a száraz macska mindig abban a veszedelemben forog, hogy ráirányítják a kerü feckendőt s felcsojóják. És egyék, ha csak lehet és ha kínálják, egy darab száraz kenyeret. Az emberek mindig egész szívük mélyéig meg vannak hatva, ha azt látják, hogy a macska egy darab száraz kenyeret rág.

A barátom fekete kandurja tanult is a chin-chilla-macska bölcsességéből. Nemrégiben egy macskátlan házaspár költözött a szomszédságba, s a kandur elhatározta, hogy legelőször is náluk próbál szerencsét. A legelső e és napon kiment tehát a mezőre s ott négy óra hosszúra csatangolt. Mikor már bőrig ázott és derekasan megéhezett, nagy nyávigva odakuporodott a macskátlan házaspár ajtaja elé. Egy cseléd kinyitotta az ajtót, mire a kandur gyorsan beugrott, a cseléd szoknyája alá bujt s a lábához dörgölődött. A cseléd felsikoltott s kijött az ur és az urnő is, hogy megnézzék mi történt.

— Egy gazdátlan macska, asszonyom, — szóit a leány.

— Ki kell dobní, — szóit az ur.

— Ah, ne dobjá ki! — szóit az asszony.

— Talán éhes is, — szóit a szakácsné.

— Próbálják meg, adjanak neki egy darab szárazkenyeret, — mormogott az ur, aki újságokba írt és így azt hitte, hogy mindent tud.

Megpróbálták, eléje dobtak egy darab száraz kenyérhéjat. A kandur nagy mohósággal megette, s aztán háládatosan az urnak a világos nadrágjához dörgölődött.

— Nő, hát itt maradhat, ha akar, — szóit az ur.

A macskának mindjárt kényelmes fekvőhelyet csináltak, s a kandur ott maradt.

Ezalatt a régi gazdái mindenütt keresték. A míg ott volt náluk, nem sokat törődtek vele, most pedig, hogy eltűnt, vigasztalhatatlanok voltak. Tavolletében érezték csak, hogy ő volt az egyetlen lény, mely otthonukat kedvessé tette. A gyanu árnyai komorra tették az esetet.

A kandur eltűnése, mely eleinte csak rejtély volt, most már büntény alakjában tűnt föl előttük. Az asszony leleplezetlen szemrehányásokat tett a férjének, hogy ő tulajdonképpen sohasem szerette azt a kedves állatot, s világos célzásokat tett arra, hogy a kertész alkalmasint megbízható adatokat szolgáltatathatna; a férj azonban oly erőlyesen tiltakozott e vád ellen, hogy a felesége gyanuját ezzel csak megerősítette.

Megbízták a kutyát is, hogy keresse az elveszett macskát; szerencséjére az utolsó két nap alatt egyszer sem veszekedett a kandurral; mert ha friss karmolások lettek volna rajta, akkor rosszul járhatott volna.

De legrosszabbul járt a család legifjabb gyermeke. Két héttel azelőtt a kandur babaruhába öltöztette, belekötözte a gyerekkocsiba, s kitolta a keribe. A gyerek már el is felejtette ezt a csíny, az isteni gondviselés azonban nem. Mikor már a végső fokozódott a családnak az elveszett kedvenc miatt érzett bánata, eszükbe jutott ez a csíny, s nagy megkönnyebbülésükre szolgált, hogy a gyermeket megpofozhatták érte, s vacsora után nyomban ágyba is küldték.

A kandur, miután belátta, hogy alapjában véve nem javult a helyzete, tízennégy nap múlva visszatért a régi helyére. A család annyira meg volt lepelve, hogy azt sem tudták, valóban az igazi macska tért-e vissza, vagy pedig csak az szelleme. Miután azonban ott a szemük láttára megevett egy font nyers ürü-szeletet, megnyugodtak, fölverték és a szívükhöz szorították. Egy héttig folyton csak etették és becézgették. De mikor a nagy szeretet tüze már lohadni kezdett, a kandur észrevette, hogy megint a régi sors várakozik rá. Ezt el akarta kerülni s újból a szomszédba szökött.

A szomszédnak is nagyon fájt a kandur eltűnése és szintén nagy örömmel fogadták, mikor visszatért hozzájuk. Ekkor a kandurnak egy jó ötlete támadt; azt gondolta magában, hogy ezt a két családot ki kellene játszani egymás ellen. S meg is tette. Váltakozva két héttig élt csak az egyik családnál s aztán a másikhoz ment; e két hét alatt úgy élt, mint a hal a vízben; visszatérését mindig nagy örömmel fogadták s mindent elkövettek, hogy ott marasztalják. Gondos szeretettel kitanulták, hogy miben rejlik kedve s kedvenc ételei mindig készen voltak, ha megéhezett.

Azonban végre rájöttek, hogy hova szökött a macska, mikor a két hét elteltével eltűnik. A keriben, ahol a turpisságra rájöttek, a két család nyomban összeperelt. A barátom bepanaszolta az újságíró, hogy elcsalta a macskát; az újságíró a tárgyaláson azt mondta, hogy a macska bőrig ázva és kiéhezve került hozzájuk s azt mondta, hogy tulajdonképpen szegény, ha valaki csak azért tart háziállatot, hogy azt kinosztassa és éheztesse. A két család atlag minden két hétben perlekedik a macska miatt s legközelebb, azt hiszem, talán már tettelegességre kerül a dolog.

IDEGENEK ARADON.

— Május 9. —

Fohér Kereszt szálloda Tetélni Armin ügyvéd Budapest. — Ozv. Ormos Jánosné magánzó Budapest. — Dietz Sándor mérnök Budapest. — Mangra Vazul vikárius Nagyvárad. — Meider József utazó Bécs. — Nordalin Gáspár gyáros Stettin. — Zenther Adolf utazó Bécs. — Fuchs Dezső utazó Budapest. — Kalmár Lajos utazó Budapest. — Löwinger Gyula utazó Bécs. — Marheska Vilmos mérnök Kolozsvár. — Wagner Zsigmond utazó Bécs. — Molter József utazó Bécs. — Jakabsohn Rikári lókereskedő Bécs. — Schlesinger József utazó Budapest. — Neuberger Miksa utazó Budapest. — Weil Lajos kereskedő Hátszeg. — Neuman Mór kereskedő Hátszeg.

Központi szálloda. Herczeg Márk utazó Budapest. — Schabar Pál kir. tanácsos Berlin. — Krammer József utazó Budapest. — Gerő Sándor utazó Budapest. — Stein Ernő utazó Bécs. — Brudmann Ignác utazó Bécs. — Vertheimer Todor utazó Budapest. — Csányi János bankigazgató Szeged. — Zaráy Károly dr. titkár Pécs. — Kindl József kir. tanácsos Pécs. — Freund Sándor utazó Budapest. — Green Aladár utazó Recs. — Keller Frigyes utazó Budapest. — Klein Lajos utazó Hatvan. — Diósy József fakereskedő Petrozsény. — Böszörményi Károly utazó Fiume. — Klein Todor utazó Bécs. — Stern Béla utazó Bécs. — Supf Frigyes utazó Bécs. — Huvös Jakab utazó Budapest.

NYILTTÉR.*

SIMALYA KÁROLY

Arad és vidéke polgári temetőrendező vállalata.
Arad, Andrásy tér 20. Telefon: 515.

Alólirottak a maguk, valamint számos rokonik nevében is mély fájdalommal jelentik a szeretett jó apát, apóst, nagyapát, sógor, nagybácsit, rokon és jóbarát

BOGARAS ISTVÁN,

az Acsev. nyug. főkalauzának,

1904. évi május hó 8-án az éjjeli órákban váratlanul történt gyászos elhunytát.

A boldogultnak földi maradványai május hó 10 én d. u. 5 órakor fognak Sarló-utcán 57. számú gyászszobából a felső temetőben örök nyugalomra helyeztetni, az engedtező szent mise áldozat május 11 én d. e. 9 órakor fog a főt. Minorita atyák templomában az egek Urának bemutatni.

Arad, 1904. május 9 én.

Béke poraira!

Bogaras Mariska, férj. Kollár Zsigmondné, Bogaras János, Béla, Gyula és Józsi, gyermekei.	Tokay Béla és neje, Tokay Sándor és neje, Tokay Kálmán és neje, Tokay Árpád és neje, Tokay Lajos és neje, Tokay István és neje, Hanák József és neje, Donáth József és neje, Tokay Róza, sógor- és sógornői.
Kollár Zsigmond, veje.	
Kollár Pietuka és Margitka, Bogaras Janika, unokái.	
Tokay József és Juliska, unokatestvérei.	

Dr. Fodor Ödön

gyermekorvos

1334

lakását áttette
Andrassy-ut 15. sz. alá.

KÖZPONTI SZÁLLODA.

Ma kedden, május 10-én
a Fővárosi Orfeum-Társulat
első vendéglátéka.

BARKAY, BARKAY, BARKAY,

a bpest fővárosi orfeum kedvenc komikusa.

Mimi Neumann, Ormay Lujza, Negri Elli,

Grünau Poldi, Grätz Károly.

Béldy Jóna, Wally és Mict Valetti.

Cigány táncoktató

„Első próba.”
kacagató bohózat.Felolvasás
a japán-orosz
háborúról.

Családi műsor.

Belépti-díj 1 korona.

Kazdete 8 órakor.

Dr. Székely Jnigo

fogorvos

lakását ideiglenesen

Szabadság-tér 2. szám alá

(Spitzer-féle házba) helyezte át.

Ház eladó.

A vasut, lóvasut és waggongyár közelében levő Erzsébet-utca 10 és 11 sz. alatti **háza** három udvarral és nagy kerttel jutányos áron eladó.

Dr. Kronstein
1310 Andrásy-tér 21.

Uraságoktól használt

nyári és téli férfi-ruhákat háló ebédlő és más butorokat 1133

a legmagasabb áron veszek.

Kivánatra házhoz is megyek.

Menczer Márton

Arad, Petőfi-utca 7. sz.

BUTOR

— csak jó minőségű —

legjutányosabb árban kapható

Varga József

asztalos mesternél 1136

Arad, Kápolna-u. 6/a.

M. kir. szabadalmazott

Borszivattyuk

és hozzá való legjobb minőségű gummi csövek legolcsóbb gyári árakon.

A szivattyu hengerből a bor utolsó cseppig kifolyik, a szőlő magvak, héjak és egyéb tisztatlanságok azonnal továbbittatnak, ezáltal a szivattyu nem romlik és a bort nem ronthatja, a gépezet jó működésért 3 évi jótállás, ingyen javítás.

Tüzi fecskendők

Golyó szelepekkel. Községnek legalkalmasabb, mert homokos és sáros víz használatalánál sem tagadják meg a szolgálatot, — a gép jó működésért 3 évi jótállás (ingyen javítás), hozzá való országos egységes csavarok és a legjobb minőségű belül gummirozott kender-csövek a legolcsóbb árban.

Kutak

a hozzávaló csövekkel gyári árban

Hönig Otto

m. királyi szabadalmazott tüzi fecskendő és szivattyu készítő. 1114

Arad, Rákóczi-utca 27. sz.

Permetezők

szakszerű javítása elfogadtatik.

Kajhullás, hajmoly és fejkorpa ellen legbiztosabb szer a Kossuth-féle

„Tinctura Capillorum“

több ismert nevű orvos által kipróbálva és ajánlva Egy eredeti üveg ára 2 kor. — Egy próba üveg ára 1 kor.

Kapható a készítőnél:

UDVARDI KOSSUTH PAL

gyógyszertárában Arad, Boros Béni-tér 15. 1049

Kapható: Földes Kelemen, Vojtek Kálmán és Krebsz Géza urak gyógyszerárában.

Pénzkölcsönt

földekre 4%, 4 1/2%, aradi belvárosi házakra 4 1/2%, 4 3/4%, kamat alapon megfelelő tőketörlesztéssel 10, 15, 20, 25, 30, 35, 40 és 50 éves törlesztési időre, a leggyorsabban jutányos feltételek mellett az érték legmagasabb hányadáig közvetítetek.

Régebbi kölcsönöket konvertálok. A bekebelezési költségeket kivánatra előlegezem.

Tíz évi itteni működésem alatt igazoltam, hogy képes vagyok a legbonyolultabb ügyeket rendezni és legmagasabb igényeket kielégíteni; ne mulassza el tehát egy birtokos sem, hogy a mostani kedvező pénzviszonyokat kamat terhének csökkentésére felhasználja, felvilágosítással készséggel szolgálók:

irodamban Aradon: Boros Béni-tér 22. szám és fiokirodamban.

B. Csabán: Berényi-ut.

Makón: Aradi-utca.

SZÜCS F. VILMOS

Ingatlan és földhitel kölcsönintézet 1336

MINDEN HOLGYNEK SZÜKSÉGES ARCZBORE MEGVÉDÉSÉRE A FÖLDES-FÉLE

MARGIT-CREMET

használni.

Ezen kitűnő összeállítású és most már az egész művelt világban elterjedt készítmény nem zsíros kenőcs, hanem a bőr által azonnal felszívódó vegykészítmény. Teljesen ártalmatlan és azért bármily hosszú ideig használva sem árt. Pár napi használat után megszüntet szeplőt májfoltot, bőrrákát (mitesser) és minden arcztisztatlanságot. Massazshoz használva eltünttet redőket, himlőhelyet stb.

Csakis azon készítmények valódiak, a melyek azimeres védjeggyel vannak lezárva.

Hamisítványoktól tessék óvakodni!

Egy tévely ára 1 korona. 1075

Margit szappan 70 fillér. Margit poudert 1 kor. 30 fill.

Kapható Aradon az összes gyógyszerárakban és drogueriában.

Apátfalván: Tar Imre, Baitonyán: Fodor István, Vargha Antal, Borosjenőn: Pintér Ferencz, Boros-Szoboson: Zangerl Gyula, Berzován: Szokoly Sándor, Cs. Apáczán: Bonomi Antal, Cs. Palotán: Nagy Albert, Csérmén: Borkos Armin, Eöken: Ifj. Pekker István, Földesákon: Boros Károly, Glogovácson: T. Zombory János, Gurahonczon: Molnár István, Gyorokon: Masznyik Dániel, Kis-Jenőn: Bayer György, Kevermesen: Schögl Pál, Kun-Ágotán: Fejes Lajos, Kúrison: Hackenberger László, Medgyesegyházán: Kelecsényi Ferencz, Mező-Kovácsházán: Szabady Viktor, M.-Badján: U. Kossuth Pál, Nagy-Halmagyon: Hanzócs Adam, Nagy-Zerindén: Vály Géza, Ó-Pécskán: Kocszin János, Pankotsán: Posevitz Gusztáv, Pitvaroson: Szabados József, Székudvaron: Fromm D. Traugott, Simándon: Csiky Lukács, Soborszában: Károlyi Kálmán, Szemlakon: Hauszler Sándor, Taucson: Kuntz János, és Új-Aradon: Tornaigó Géza urak gyógyszerárában.

Alapított 1860. Telefon 213.

Legujabb divatu
uri és gyermek

szalma kalapok

remek választékban kaphatók.

M Ü N Z I.

cégnél.

Aradon. 767

Seiler Bertalan

paszományos és gombkötő üzlete

Weitzer János-u. 13. sz.

a főpostával szemben.

Ajánlja dus raktérát mindenféle paszományos és gombkötő árakban, u. m. zsinór, gomb, rojtok, bojtok, selyem Ponponok és zsaniliákban.

Elvállal 526

minden e szakba vágó munkát, a legjutányosabb árak mellett.

VAJDA BENO

fogorvos

Arad, Szabadságtér színház épület.

Készít rágásra teljesen használható

műfogakat

4 koronától részletfizetésre is. Fogak plombirozása feltűnő olcsón jótállás mellett fájdalommentes foghuzás 2 korona. 1247

Ékszerártyak

a közeigő bérnyáláshoz a legnagyobb választékban kapható csakis

DEUTSCH IZIDOR

órás és ékszerész-nél

ARAD, TENPLOM-UTCZA
Minorita-palota.

Ugyanott mindenféle más tárgyak megvétetnek vagy átcsereítetnek.

Veszek 1078

zálogcédulákat.

Telefon 438.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudakozóknál kérjük a hirdetés alatt levő számokra hivatkozni.

Az apró hirdetések előre fizetendők.

Felvilágosításokat teljesen ingyen ad és hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal: József főherceg-ut 22. szám.

Telefon szám: 151.

Ezen rovatban minden szó egyszeri beiktatásának ára 4 fillér, vastagabb betűből 8 fillér. — Cselédet kereső vagy cselédnek ajánlkozó apró hirdetés 20 szögig 50 fillér, minden további szó 4 fillér. — Hirdetési levelezőlapok 50—60 fillérért és 1 koronáért kaphatók lapunk elárúsító helyein.

Akinek

ismeretség híján

házastársra,
nevelőre,
üzletvezetőre,
könyvelőre,
segédre,
ispánra,
gazdatisztre,
kulcsárra,
vínzellőre,
kertészre,

kulcsárnőre,
gazdasszonyra,
szakácsnőre,
szobaleányra,
házi- vagy
irodaszolgára,
pénzbeszedőre,
házmesterre,
stb.-re
van szüksége

Aki

eladni kíván

butort,
szongorát,
bort,
gyümölcsöt,
gabonát,

üzletet,
műhelyt,
lakást stb.;
vagy

Aki

bérbéadni kíván

birtokot,
házat
vadászterületet,

halászatot,
telket,
kocsit,
lovat,

Aki

mindezeket vétel vagy bérbévitel céljából keresi;

Aki

valamely állást betölteni kíván: legbiztosabban érteztél, ha az

„ARADI KOZLONY“
kis hirdetési
rovatát használja.

Lakás kiadó.

A nagykoruton, a Barossparki tiszoszlakai szemben épülő új házban több modern berendezésű lakás folyó évi november hó 1-től kiadó, bővebbet Frick József építészeti irodájában Heim Domokos-ut. 8. 1274

Fűszerüzlet

korlátlan italmérés és tőzsdejoggal, nagyobb közösgben augusztus 1-ére kiadó, más vállalat miatt. Bővebbet: Haas, Kerülős, Aradm. 1857

Szemlakon

egy jó forgalmu vendéglő a piac téren lakással együtt más vállalat miatt eladó, bővebbet a tulajdonosnál, Marosy Gábor vendéglős. 1854

Kiadó lakás.

A Vörösmarty-utca 3. számú házban, a színházzal szemben egy két szobás emeleti udvari éves lakás előnyös feltételek mellett bérelhető. Bővebb felvilágosítás ugyanott 6-ik ajtó szám alatt. 1864

Jóforgalmu helyen

egy szatócsüzlet, italmérési joggal, mely már 12 éve fennáll, az üzlet berendezésével együtt jutányos áron eladó. Ugyanott egy magános ház, mely 2 szoba, konyha, kamra, pincze és minden hozzátartozóból áll, 1600 korona készpénz mellett szintén eladó. — Czim a kiadóhivatalban. 1295

4 szobából

és megfelelő mellékhelyiségekből álló utcai lakás, Atzél Péter-utca 1 sz. alatt (a színházzal szemben) I. emelet 12. átadó. Bővebbet ugyanott. 1811

Jó forgalmu

lakatos műhely azonnal eladó. Bővebbet ifj. Weisz Mór urnál Lippa. 1801

Csendes társ

kerestetik jól jövedelmező vállalathoz 500 ft tőkével, 10% haszon biztosítatik. Ajánlatok kéretnek „Vidéki könyvnyomda” czim alatt a kiadóba. 1348

Kiadó

Demeter-utca 95. sz. a. kisebb új ház kerttel aug. 1-re. 1368

Jóforgalmu korcsma

italméréssel, kedvező feltételek mellett azonnal bérbé adó. Bővebbet Dürr Gusztáv fűszerkereskedése Arad, Józseffőherceg-ut 2. szám. 1355

Butorozott szoba

külön bejárattal azonnal kiadó. Andrassy-tér 20. sz. 18. ajtó. 1374

Erkélyes lakás

három utcái, egy udvari, fürdőszoba és hozzátartozó mellékhelyiségekből álló, Szabadság-tér 2. szám első emeletén, november hó 1-től kiadó. 1294

Dr. Vljakovits Velimir

ügyvédi ir dáját Hunyadi utca 1. sz. alatt (Hunyadi-utca és Szabadság-tér sarkán) nyitotta meg. 1866

Ingóságok árverése.

A néhai dr. Matavovszky Nándor hagyatékához tartozó ingóságok — butorok, házi felszerelések, ruhakamrák, kocsik stb. — a kir. járásbíróság mint hagyatéki bíróság intézkedése folytán bírói árverés útján eladotnak. Az árverés a hagyatéki karban Aradon, Józseffőherceg-utca 17. sz. a. folyó május hó 18-án d. u. 2 órakor fog megtartatni. Arad, 1904. május 7-én. Szathmáry Gyula ügyvéd hagyatéki gondnok. 1852

Nagymennyiségű Maculatura

eladó az Aradi nyomda Részv. Társaságnál.

Országszerte ismert vizsgalapjainkból

100 drb 1 korona a pénz előre való bekielésével bérmentve 1 k. 30 f., mint keresztöltés tokban küldve, a gyürődés ellen vedve. 100—750 drbig a bérmentesítésre 72 fillér küldendő. Utánvétellel a szállítási költség sokkal több.

Ingusz I. és Fia
kiadóhivatala Arad.

Garai Berta

női-divat és szabászati műtermét

Tököly-tér 4. szám

alá helyezte át. — Elegáns és divatos faconok készülnek. — Ugyanott fizető és tanuló leányok felvétetnek. 1315

Szépségápolás!

Szeplős arcú, májfoltos hölgyek hófehér arcbőrrre tehetnek szert. Pattanásos (wimmerlis) atkás (mitesszeres) arcz bársonysima lesz. Vörös orr, vörös kéz, szép fehérre gyógyulnak. Sápadt arcok (festés nélkül) állandó egészséges, piros színt nyernek. Szőrös arcok örökre megszabadulnak bajuktól. Kopaszodók gyors segítségét találják. Fonyadt, ráncos, hervadó arcok üdeségüket, szépségüket visszanyerik.

Helytelen arczapolás, rosszul választott szépítőszerek által elrontott arcok helyrehozhatnak. Arczapolás, arczfürdő, ránczsímitás, a legjobb konzerváló szere az arcz sépségének. Hajfestés, köröm-, durva kezek ápolása. 1353

Szépségápolási (kozmetikai) szalon,

Szabadság-tér 14. szám I. em., d. e. 9—12., d. u. 3—5.

Az egész világból jövő

hálairatok és elismerő levelek fényes bizonyosságot tesznek arról, hogy a

Hajós-féle

ARADI IBOLYA-CRÉME

szeplő, májfolt, bibircs, bőrvörösség és mindennemű arczisztatlanság ellen feltűnő és utóérhetően készülő krém. A bőre rögtön felszívódik, hatása bámulatba ejtő. Nappal is használható!

Egy tégely ára 1 korona.

Aradi Ibolya-crém szappan 70 fill.

Ibolya-hölgypor fehér, rózsaszín és krém színben 1 doboz 1 K. 20 f.

Ibolya-tej (Eau de Violette de Hajós) egy üveg 1 kor.

Kapható a készítő és feltalálónál:

Hajós Árpád

gyógyszertára és gyógyvegyészeti laboratóriumában 118

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben,

továbbá Földes Kelemen, Hauer Lajos (Gáj), Kossuth Pál, Ring Lajos, Vojtek Kálmán gyógyszerész urak és Vojtek és Weisz drogista uraknál.

Figyelmeztetés: A bevásárlásnál csak HAJÓS-féle készítményeket tessék kérni és elfogadni.